

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—, polletno Din 16.—, četrtletno Din 9.—, inozemstvo Din 64.—, — Poštno-čkovni račun 10.603.

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška cesta 5
Telefon interurban 113.

Cena inseratom: cela stran Din 2000.—, pol strani Din 1000.—, četrt strani Din 500.—, 1/8 strani Din 250.—, 1/16 str. Din 125.—, Mali oglasi vsaka beseda Din 1.20.

Kmetje, pozor!

Poljedelski minister je izdal zakon za pospeševanje kmetijstva, ki ga je »Uradni list« dravske banovine objavil v svoji številki dne 19. oktobra. Zakon obsega važne določbe, kako bi se dalo povzdigniti poljedelstvo v državi ter kako bi se mogle pospeševati koristi kmetijskega stanu. Kot izvrševalci tega zakona so v členih 51—61 predvideni občinski, sreski in oblastni (banovinski) kmetijski odbori.

Kar se tiče občinskega kmetijskega odbora, določa zakon, da se mora najdalje v dveh mesecih od dne, ko ta zakon stopi v veljavo, izvoliti izmed vsakega občinskega ali mestnega zastopa, odnosno izmed korporacije, ki ga nadomešča (na primer sosvet), odbor iz treh do petih oseb in dva namestnika, ki morajo biti v čim bližnjem razmerju s kmetijstvom in kolikor je le mogoče strokovno izšolani. V ta občinski kmetijski odbor spada še po en zastopnik vsake kmetijske zadruške uprave, obstoječe v okolišu (območju) občine, ali kakšnega poljedelskega društva kot posvetovalni član. Okrajni (srezki) kmetijski referent ima pravico prisostvovati vsaki seji občinskega kmetijskega odbora; če pa zahteva odbor po srezkem načelniku (okrajnem glavárju), mora prihajati na seje, da poda odboru strokovna pojasnila.

O pravicah in dolžnostih občinskega kmetijskega odbora vsebuje zakon naslednje določbe: V členu 52 se odreja tole: »Občinski kmetijski odbor si izvoli predsednika in njegovega namestnika. Predsednik sklicuje odbor: 1. po potrebi, 2. najmanj pa dvakrat na leto in 3. na zahtevo dveh članov odbora.

Sklepi se stvarjajo z večino glasov ter se vpisujejo v zapisnik, ki ga vodi zapisnikar. Zapisnikarja imenuje predsedujoči član. Zapisnikar ni da bi moral biti član odbora.«

Člen 53 pa določa:

»Občinski kmetijski odbor sestavi vsako leto proračunski predlog občinskega kmetijskega sklada za občinski zastop. — Razpravlja o vseh vprašanih kmetijskega značaja, ki se mu zde prikladna za razpravo ali glede katerih se zahteva od višjega oblastva mnenje ali sklep odbora. Po svojih sklepih sme podajati predloge občinskim zastopom ali okrajnim kmetijskim odborom. Tak predlogi se morajo postavljati na dnevni red prve prihodnje seje občinskega zastopa (odnosno okrajnega kmetijskega odbora). Občinski kmetijski odbor se sme obračati s predlogi tudi na višja oblastva, če se nanašajo na širši okoliš kot je občinski. Posebna dolžnost občinskega kmetijskega odbora je, dajati občinskemu načelniku (županstvu) strokovne podlage za kmetijsko statistiko.«

Ker je po omenjenem zakonu predpisano, da bodo občine morale v svojih proračunih določiti za povzdigo kmetijstva najmanj 10 odstotkov celotnega proračuna, zato je zelo važno, koga naše občine v ta odbor izvolijo. Radi velike važnosti kmetijskih občinskih odborov priporočamo občinskim odbornikom in županom, da izvolijo v te odbore res moške, ki so vredni splošnega zupanja, ki delijo nazore in načela velike večine našega kmetijskega ljudstva ter bodo z vnemo ter pošteno in odločno skrbeli, da se izvrši namen zakona in ne troši brezplodno denar.

Banovine same prevzemajo del državnega premoženja, ki se bo še le določil (gotovo gre tu predvsem za gradbe), nadalje pa vse oblastno in okrajno premoženje. V našem okolišu na primer pripadeta sedaj Rogaška Slatina in Dobrna banovini.

Važno je nadalje vprašanje banovinskih dohodkov. Ti bodo obstojali iz lastnih davščin in iz državnih preodkazil za gotove posle, na primer za zdravstvo, šolstvo, pospeševanje kmetijstva, nadalje iz dosedanjih oblastnih dohodkov in menda tudi iz dosedanjih okrajnih dohodkov, če se ti dohodki in izdatki ne uredi drugače.

Beograjski listi razpravljajo tudi vprašanje občinskih financ. To bo zelo težko, ako se ne bo z oddajo gotovih poslov, na primer policije, oddalo občinam tudi gotovih davčnih virov tako, da bi se preprečilo novo davčno obremenitev prebivalstva.

Kar se uprave banovine tiče, bo ista, po poročilih iz Beograda, imela pet oddelkov: splošnega (političnega), gospodarskega, prosvetnega, socialno-zdravstvenega in gradbenega.

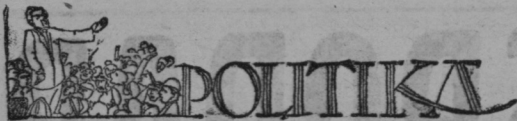
Kot prosvetni organ so predvideni posebni banški sveti, ki bodo šteli 15 do 20 članov ter bodo imenovani s kraljevim ukazom.

Kar se tiče okrožnega inspektorata v Mariboru, smo že zadnjič pozdravili njegovo ustanovitev. Pozdravljamo ga tem bolj, čim bolj bo njegov delokrog obsežen. Po uredbi, s katero se okrožni inspektorati ustanavljajo, je dana možnost, da se okrožnim inspektoratom izročijo razni posli državne uprave. Mi želimo v interesu državne uprave same, kakor tudi v interesu ljudstva, da se mariborskemu okrožnemu inspektoratu dodeli čim večji delokrog. Ideja dekoncentracije (prenosa iz središča države na pokrajine) državne upravne oblasti, ki je dovela do ustanovitve banovin, priporoča tudi dekoncentracije v banovini sami. Ta dekoncentracija se lahko izvrši na predlog bana s sklepom ministra notranjih zadev. Želeli in pričakovati je, da bodo vsi oddelki banovinske uprave tudi v Mariboru zastopani za teritorij (ozemlje) mariborskega okrožnega inspektorata, ki se krije z ozemljem nekdanje oblasti. To bo v prid ljudstva, pa tudi v prid same banovine, ker se bodo vsi upravni posli rešili bolj naglo in z večjim poznanjem razmer. To je tudi popolnoma skladno z idejo upravne preosnove celokupne naše države.

Oživotvorjenje banske uprave.

Zadnjega oktobra je prevzel svoje posle ban primorske oblasti s sedežem v Splitu. On je prvi ban, ki je nastopil svoje službeno mesto. Kmalu mu bodo sledili drugi, med njimi tudi ban dravske oblasti inženier Dušan Sernec. S

tem bosta prenehali poslovati veliki županstvu v Mariboru in Ljubljani. Prenehali bosta obe dve samoupravi. Kaj pa bo z okrajnimi samoupravnimi in cestnimi odbori, v tem trenutku v javnosti še ni pojasnjeno.

V NAŠI DRŽAVI.

Po dosedanjih poročilih iz Beograda bodo prevzeli bani enotno po celi državi svoje posle 11. novembra. Do 15. novembra se bo izvršila končna ukinitvev tako velikožupanske kakor tudi oblastne uprave. S 16. nov. se začne tudi poslovanje banske uprave in sicer tako, da se bodo odslej naprej vodili le banski spisi in le bansko knjigovodstvo. Kar se tiče nove razporeditve uradništva samoupravne stroke v občo upravo banovin, je poverjeno banom, da stavijo svoje predloge. Vsa stvar bo torej v tem pogledu odvisna od predlogov posameznih banov.

Kmetijski tečaji po celi državi. V ministrstvu za kmetijstvo se pripravlja vse potrebno za organizacijo kmetijskih tečajev. V proračunu oddelka za agrarno politiko in v proračunu za živinorejo in kmetijstvo so določene v ta namen že lepe vsote. Tečaji se naj vrše na vasi. V tečaje naj grede v prvi vrsti kmetovalci, ki že praktično gospodarijo na srednjem ali malem posestvu. Tečaji naj se vrše dvakrat do trikrat na teden. Predavatelji naj predavajo najmanj dvakrat na teden in to v času, ko so osnovne šole proste in na razpolago. Predavajo naj ogrogonomi, živinozdravniki, pravniki, zdravniki in drugi kmetijski strokovnjaki. — Predavanja morajo biti poljudna in naj se vrše po možnosti v dvogovoru. Predava naj se o najbolj važnih vprašanjih in navadno o vprašanju, ki je važno za dotični kraj ali ga pa sprožijo udeleženci sami. Ker je potrebno, da se zimski čas izkoristi temeljito, je potrebno, da se izvede organizacija teh tečajev čimpreje in se interesentje čimpreje prijavijo. Da se ne bo zavlekla organizacija tečajev, bodo odredili izobraževalna središča strokovnjaki na velikih županstvih. Predavanja se bodo vršila po vsej državi.

Oblastne blagajne bodo pregledali. Te dni se bodo pregledovale oblastne samoupravne blagajne, ki so zapečate in za katere so že odrejeni odposlanci ministrstva za notranje zadeve. Odposlanci imajo nalog, da ugotovijo imovinsko stanje posameznih oblasti.

V DRUGIH DRŽAVAH.

Na Čehoslovaškem se piše in govori vse o parlamentarnih volitvah, ki so se vršile v nedeljo dne 27. oktobra. Izid volitev je sledeč: agrarci so dobili 46 mandatov (dosedaj 45); socialni demokrati 39 (dosedaj 29); narodni socialisti 32 (dosedaj 28); ljudska stranka 24 (dosedaj 31); slovaška Hlinkova stranka 19 (dosedaj 23); narodni demokrati 15 (dosedaj 13); obrtniška stranka 12 (dosedaj 13); skupina Stříbrny 3 (dosedaj nobenega); komunisti so izgubili 11 mandatov ter bodo imeli 30 poslancev. — Nemško volilno združenje (združeni agrarci in nemški demokrati skupine dr. Kafka in dr. Rosine) 17; nemški krščanski socialci združeni z

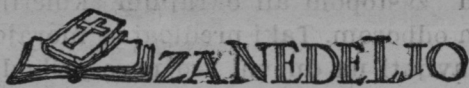
obrtniško stranko 14 poslancev. Nemškimi socialnimi demokrati pripade 20 (17) mandatov. Nemški nacionalisti dobijo 17 (dosedaj 10) mandatov. Nemški narodni socialisti 8 (7) mandatov. Madžarom odpade na listo združenih madžarskih strank 10 (dosedaj tudi 10) mandatov. Novi poljsko židovski listi so bili prideleni 4 mandati. Ker ima čehoslovaška zbornica tudi poleg parlamenta senat s 150 mandati, so ti razdeljeni tako-le: Komunisti 15, združene madžarske stranke 6, nemška volivna skupina 9, nemški socialni demokrati 11, nemški nacionalci 0, češki narodni socialisti 16, češki socialni demokrati 20, liga proti vezanim listam 1, češki narodni demokrati 8, češka ljudska stranka 13, češka agrarna stranka 24, češki obrtniki 6, nemški krščanski socialci 8, slovaška ljudska stranka 9 in nemški narodni socialci 4. Dosedanja Udržalova vlada je podala ostavko in sedaj se delajo za bodočo vlado vse mogoče zveze med najmočnejšimi strankami.

Francoska vladna kriza. V zadnji številki smo javili, da bo sestavljal novo francosko vlado Deladier s pomočjo socialnih demokratov. Ta domneva je padla v vodo, ker so se socialisti skujali in je Deladier končno javno odločil poverjeni mu mandat. Predsednik republike Doumergue je povabil nato k sebi prejšnjega ministrskega predsednika Brianda, ki je ponovno odklo-

nil ponudbo za sestavo kabineta. Doumergue je za tem poveril sestavo nove vlade radikalnemu socialnemu senatorju Clementelu, ki se je lotil težavne naloge brez uspeha. Sestava nove francoske vlade se je posrečila še le kot tretjemu Tardieuju v noči od sobote na nedeljo. V novi vladi je Briand zunanji minister. Vlada se bo predstavila parlamentu v četrtek. Novi francoski ministrski predsednik Tardieuju je bil na mirovni konferenci v Parizu desna roka zastopnika Francije Clemsoja.

Nova pravila fašistične stranke v Italiji. Po osmem letu obstoja fašistične revolucije so bila te dni sprejeta nova strankina pravila. Nova pravila označujejo stranko kot državno milico v službi naroda. Novi člani stranke morajo tudi nadalje priseči pred političnim tajnikom tako-le: »Prisegam, da bom povelja duceja (Mussolinija) izvrševal brez vprašanja, da bom z vsemi svojimi močmi in če treba tudi s krvjo služil stvari fašistične revolucije.« V pravilih se nadalje določa, da se morajo izdajalci fašizma in oni, ki so kaznovani zaradi nečastnih prestopkov, izključiti iz stranke Fašisti, izključeni iz stranke, se morajo pregnati iz političnega življenja, in nimajo pravice do priziva.

Ogromne borzne izgube v Ameriki. Dne 29. oktobra je bilo v Newyorku 10 milijonov dolarjev borznih izgub, na vseh ameriških borzah pa 14 milijard.

Janez Krstnik Steger.

Spominski dan 3. november.

Rodil se je Janez Krstnik 4. oktobra 1810 v kmečki hiši pet ur od Dunaja. Kot deček je kazal Janez veliko hrepenenje, da postane kedaj duhovnik, a oče ni hotel o tem nič slišati, ker se je bal, da se ne bi sin v času študij izkvaril. Deček pa učenja ni pustil. Kadar je imel kaj prostega časa, večkrat pozno v noč, je prebil pri knjigah; naučil se je latinščino, poznal je zelo dobro zgodovino in tudi življenje svetnikov. Radi učenja pa mladi samouk ni zanemarjal dela na očetovem posestvu. Bil je pri delu prvi in zadnji in ko je opravil svoje, je rad pomagal še drugim. Napram staršem je bil Janez vedno dostojen, spoštljiv in poslušen. Oče mu je zato kupil lep par konjev in mu je še tudi drugače skušal pripraviti veliko veselja in mu izpolniti njegove želje. Nekoč mu je pa eno odbil. Janez je hotel iti s svojo sestro gledat veliko procesijo na čast presv. Rešnjemu Telesu. A oče je odvrnil: »Ne gresta; pri takih prilikah je videti veliko baharije, a malo pobožnosti.« Janeza je to zelo užalostilo. Čeravno nič ni rekel, pa je par ur kazal temen obraz. Ta svoj pogrešek je pozneje velikokrat bridko obžaloval. Kako je pač ta sin dobro umeval dolžnosti četrte božje zapovedi.

Skoro vsak teden je vozil ali nosil Janez, ki je doraščal v krepkega mladeniča, razne pridelke na Dunaj na trg.

Ob teh prilikah je skoro vedno obiskal cerkev redemptoristov, reda, ki ga je ustanovil sv. Alfonz Liguori. Pobožni in za dušni blagor vernikov goreči redovniki so se mu zelo prikupili in je tudi z njimi občeval. V jeseni leta 1835, ko je bil Janez star 25 let, je prišel v njegov domač kraj brat Didak na zbirco. Prišel je tudi k Stegerjevimi in ko je nekaj časa govoril z domačim sinom, mu je rekel: »Vi ste poklicani k redemptoristom; samo prosite, gotovo vas bodo sprejeli.« Janez je po resnem in treznem premisleku to storil in je bil ob novem letu 1836 sprejet kot novinec za brata. Že kot novinec je kazal resnično in globoko pobožnost. Vsi so na njem občudovali njegovo skromnost in ponižnost. 19. marca 1837 je dobil redovno obleko in bil prestavljen za brata v samostan Egenburg. Ker se je že doma veliko bavil z vrtnarstvom, so mu v samostanu poverili službo vrtnarja. Opravljal je to službo z vso natančnostjo in ljubeznijo, zraven pa je bil tako tih, ljubeznjiv, postrežljiv, da so ga kmalu vzljubili vsi v samostanu, pa tudi zunanji prebivalci, ki so imeli z njim opraviti ali so ga videli v cerkvi pri službi božji. Enkrat je moral svoj ljubi samostan zapustiti in sicer v viharnem letu 1848, ko so nekateri hoteli svojo preveliko navdušenost za prostost na nelep način pokazati tudi nad mirnimi prebivalci samostana. Na prošnjo dobrih prebivalcev pa so se redemptoristi zopet vrnili in z njimi tudi brat Janez Krstnik, ki so ga v Egenburgu najtežje pogrešali.

Skoro 50 let je preživel brat Janez v samostanu. Čeravno je bil le brat —

vrtnar, so pa o njem govorili po vseh drugih samostanih in sicer govorili kot o svetniku. Samo on ni o kaki svoji popolnosti nič vedel in je govoril: »Jaz sem nihče.« Pri skupnem delu z drugimi brati si je izvolil vedno zadnje mesto. Povsod je hotel biti zadnji. Samo v eni stvari je bil prvi: pri vstajanju. Poverili so mu v samostanu službo budilca in jo je opravljal skoro do svoje smrti. Vsako jutro ob treh je že bil v oratoriju ali molilnici in je tam molil križev pot in bil zatopljen v premišljevanje, dokler ni prišel čas, da je šel buditi po samostanu. Po sv. maši, pri kateri je vsak dan, razven enega v tednu, sprejel sv. obhajilo, je šel brez zajutruka na delo v vrt. Opoldne in zvečer je užil največkrat le nekaj odpadkov, ki so jih pustili drugi in je trdil, da mu je to najljubše. Vina ali piva ni pil nikoli. In pri tej pičli hrani je delal brat Janez na vrtu od zore do mraka kakor najmočnejši mož. Pri delu je ves čas molil in premišljeval; tu in tam je zapel kako pobožno pesem. Če je kedaj čital ali slišal, kako so živeli svetniki, je vzdihnil: »To so bile velike duše, kaj pa storimo mi!«

Razven tega zunanjega strogega življenja, ki si ga je bogoljubni brat sam nalagal, ga je pa Bog obiskoval še z notranjim trpljenjem. Mučile so ga velike skušnjave proti krščanskemu upanju in velik strah, da ne bi bil zveličan. Te muke so bile včasih tako velike, da je bil po taki noči veliko bolj zdelan in zmučen, kakor če je ves dan opravljal svojo težko vrtnarsko nalogo. Ni pa prišel nikdar niti glas pritožbe čez njegove ustnice. »Božja volja je tako,« ta misel ga je krepčala v najhujšem trpljenju. Ni čuda, da mu je nek njegov predstojnik dal izpričevalo: Naš brat Janez reši s svojo molitvijo in trpljenjem več duš, kakor naši patri s svojimi pridigami in delom.«

Posebno hudo je trpel brat Janez zadnja tri leta svojega življenja. Na eni nogi so se mu napravile otekline in rane, tako, da ni mogel več stati ne ležati, le nekako visel je na stolu. Zraven pa ga je pritiskalo z vso močjo njegovo dušno trpljenje. Bil je zadnji boj, ki ga je moral božji borec še izvojevati tukaj. In dobro ga je izvojeval. Ni prišla iz njegovih ust beseda pritožbe ali obupa. 3. novembra leta 1883 je bil boj končan in duša ponižnega brata je šla v veselje svojega Gospoda. V Rimu so že dali dovoljenje, da se preiskuje njegovo življenje, da bi bil prištet blaženem.

Kako nam kaže ta preprosti samostanski brat pot v nebesa, ki jo lahko hodi vsak izmed nas. 47 let je opravljal navadna vrtnarska dela, a do kakih višin se je dvignila njegova duša! To naj bi bila tudi naša življenjska pot! Natančno in vestno opravljati svoja opravila, če so na zunaj še tako malenkostna in nizka. Pri svojem delu biti združen z Bogom. V trpljenju biti vdan v njegovo voljo. Tako človek dozoreva za večno plačilo.

Važne zadeve. Res je sicer, da je lahko človek v največjem trpljenju in največji revščini vdan svojemu Bogu.

Res pa je tudi, da človeka radi njegove slabosti ravno neugodne gmotne razmere pripravijo do tega, da začne prestopati božjo postavbo in da se Bogu čisto odtuji. Zato pa mora biti danes za katoličane velika naloga, da skušajo vsem slojem prebivalstva ustvariti kolikor mogoče ugodne ali vsaj vzdržljive gmotne razmere. S tem, za vse življenje neizmerno važnimi vprašanji se je bavil tudi letošnji veliki nemški katoliški shod v Friburgu. Povdaril je v tem oziru posebno dve važni stvari, kateri tudi nista pretežno izpeljivi. — Prva je, da naj žene, posebno v delavskih družinah, gospodinji pametno in tako, da se družina tudi ob skromnih sredstvih kolikor mogoče dobro in zdravo hrani ter vzdržuje. Zato naj se posebno gleda na to, da se dekleta, ki se pripravljajo na svoj prihodnji poklic, gospodinjsko kolikor mogoče dobro izobražijo in pripravijo. — Druga važna zahteva je ta, da se med ljudstvo zanese duh varčevanja, da se prepotrebni denar ne izmeče za razne nepotrebne stvari, za nespametno obleko, za alkohol, nikotin itd. So to stvari, ki so važne tudi za nas in za katere naj bi se tudi med nami vzbudilo veliko več zanimanja, kakor ga v resnici je.

Velika modrost sovražnikov Cerkve.

NOVICE

Likvidacija mariborskega velikega županstva. Z dnem 10. novembra tega leta prestane poslovanje tukajšnjega velikega županstva ter preidejo z 11. novembrom tega leta posli velikega županstva v pristojnost Dravske, odnosno glede okrajev Čakovec in Prelog Savske banovine s sedežem v Zagrebu. Od 11. tega meseca dalje je torej vse vloge, ki spadajo v banovo kompetenco, naslavljati na Banovo upravo v Ljubljani oziroma Zagrebu. Od tega dne pa do končne likvidacije velikega županstva, ki mora biti zaključena do 4. decembra tega leta, nosi županija naslov: »Županija v likvidaciji.«

Duhovniške vesti. Jožef Pretnar, kaplan v Dobovi, je nastavljen za provizorja v Razboru v laškem okraju. Franc Strmšek, doslej kaplan v Šmarju pri Jelšah, pride za kaplana v Dobovo; Janez Rančigaj, kaplan pri Sv. Lovrencu na Pohorju, pa je imenovan za kaplana v Šmarju pri Jelšah.

Smrt zaslužnega g. župnika. V Šoštanjju je umrl v soboto 2. novembra tamošnji upokleni župnik Jožef Attender. Blagopokojni se je rodil 4. avgusta 1864 v Šmartnem pri Slovenjgradcu in bil posvečen v mašnika leta 1887. Služboval je v Celju kot kaplan in precej časa je župnikoval na Polzeli, kjer se je posebno brigal za božjo pot na gori Oljki. Iz Polzele je prišel za župnika v Šoštanj. Bil je blaga duhovniška duša, ki je storila zelo veliko dobrega ter bila spoštovana ter priljubljena od duhovnih sobratov in vernikov. Rajni je zadnja leta radi boleznii veliko trpel. Bodi mu ohranjen pri vseh, ki so ga poznali, časten in trajno hvaležen spomin!

Urednik lista, ki ga izdaja nemški general Ludendorf, ki je znan iz svetovne vojne, je pred kratkem imel v Münchenu predavanje, v katerem je na široko razlagal, zakaj general Ludendorf nastopa zoper jezuite. K besedi se je oglašil nek bogoslovec iz Münchena in je dokazal, da general Ludendorf nima prav. Pač malo častno za generala!

Kako se je delalo v Mehiki. V času, ko so bile cerkve v Mehiki izročene na milost in nemilost sovražnikom vere, je iz njih izginilo veliko umetniških podob in drugih dragocenosti. Najvišji sodnik v Mehiki je odredil, da se preišče, kam so te dragocenosti prišle.

Kako postajajo Kitajci krščanski. — Krščanski Kitajci imajo navado, da opravljajo skupno razne molitve. Če je v kaki družini tudi kak sam katoličan, opravi te molitve glasno. Te molitve so sestavljene tako, da vsebujejo vse glavne krščanske resnice. In zelo velikokrat se zgodi, da poganski družinski člani, ko slišijo te molitve, postanejo pozorni, začnejo misliti in postanejo katoličani. V mestu Hakku je bilo v začetku leta samo 37 katoliških družin, a na prej omenjeni način jih je bilo koncem leta že nad sto. Ali tudi pri nas ne bi imela skupna družinska molitev velikega vpliva in veliko uspehov?

Zadušila se je. Na Pobrežju pri Mariboru v Nasipni ulici 26 je prebivala 80 letna Marija Brezner. V ponedeljek dne 4. novembra se je hotela preseliti k svojemu sinu na Tirolsko, a se je v noči poprej zadušila radi dima, ker je zakurila v peči s slamo.

S prerezanim vratom so našli na Vseh svetnikov krog pol šestih zvečer v stanovanju v Studencih pri Mariboru 50 letnega Ivana Karnerja. Še ni dokazano, ali gre za zločin ali samomor.

Žrtev fantovske podivjanosti. V nedeljo dne 3. novembra je bil smrtno zadet v prsa 18 letni fant Tomažič v Zgornji Bistrici pri Slov. Bistrici. Tomažiča je ustrelil drug fant, ko so šli fantje iz ene vasi nad fante iz druge.

Avtobus Celje — Polzela — Braslovče — Mozirje je pričel obratovati na dan Vseh svetnikov zvečer. Vozi ob četrt na 18. uro izpred kolodvora Celje ter pride v Mozirje okoli tričetrt na 19. uro. Od sobote naprej vozi redno zjutraj ob 7. uri iz Mozirja, pride v Celje okoli pol 9. ure, se vrne iz Celja ob pol 11. uri, dospe v Mozirje okoli 12. ure ter se vrne pet minut pred 13. uro iz Mozirja nazaj v Celje ter seveda ob četrt na 18. uro nazaj v Mozirje, kjer bo prenočeval. S tem bo ustrezno osobito Mozirju in okolici, ki je večinoma morala zaostati, ker so do Mozirja bili običajno poštni avtobusi že prenapolnjeni.

Naborniki se opozarjajo na čl. 54 novega zakona o ustrojstvu vojske in mornarice, po katerem imajo le še samo tri mesece po izvršenem naboru čas vložiti prošnjo ali pritožbo proti izreku naborne komisije, kakor na primer za vojaško oprostitev, za skrajšanje vojaške službe, za spremembo določenega roka ali vojaške dodelitve, za odložitve vojaške službe radi študij itd. Po preteku treh mesecev od dneva nabora se morebitne prošnje in pritožbe ne jemljejo več v obzir ter obvelja izrek rekrutne komisije. Ker je novi vojni zakon izšel še le meseca septembra 1929, je za letos izjemoma dovoljeno vlagati vse slične prošnje in pritožbe še do konca tega leta. Naborniki in njihovi svojci se torej v lastnem interesu opozarjajo, da pazijo na določeni termin, in

da nemudoma vložijo pri svojih pristojnih vojaških poveljstvih pravilno kolkovane in z dokazi opremljene prošnje, ki jih morda nameravajo v tem pogledu napraviti.

Velika železniška nesreča na postaji Rajhenburg. V nedeljo zjutraj krog pol treh se je zgodila na postaji Rajhenburg težka železniška nesreča, ki je zahtevala tri mrtve in dva ranjena. Iz Zidanega mosta je došel v Rajhenburg ob 2.15 v noči v nedeljo tovorni vlak s par minutami zamude in zavil na postaji na stranski tir, da bi se izognil iz Zagreba prihajajočemu ekspresnemu vlaku. Tovorni vlak je bil prepočasen, vsled tega je zadel ekspresni s 40 km hitrostjo v tovornega med 5 in 6tim zadnjim vagonom ravno na mostu, ki pelje preko potoka Brestovica. Težka lokomotiva ekspresnega vlaka, njen tender in službeni voz so se preobrnila radi sunka in padli preko ograje. Stroj je obležal v Savi, tender v potoku, službeni voz ob ograji. Kurjač Jerom, vlakovodja Mirko Vodlak in mariborski strojevodja Arzenšek, ki se je slučajno vozil na stroju ekspresnega vlaka, so bili takoj mrtvi. Strojvodja ekspresnega vlaka Merle in sprevodnik tovornega vlaka Tavčar sta bila ranjena. Potnikom se ni zgodilo nič. Materijalna škoda je velika.

Najnovejše iz zračnih poletov. Pri sprejemu v Newyorku je napovedal ruski letalec stalno zračno zvezo med Moskvo in Združenimi državami. Omenjeni letalec je pravkar srečno končal polet v prestankih med Moskvo in Newyorkom. — Doslej največjo zračno ladjo vrste »Zeppelin« bodo začeli šele letos graditi v Ameriki. Mednarodna družba za gradbo »Zeppelinov« bo spravila v promet štiri zrakoplove. — Nemška zrakoplovna družba takozvana »Lufthansa« bo vpeljala na poziv poštne ministrstva poštne aeroplane na dolge razdalje. Nemško letalo, ki je frčalo že dvakrat iz Nemčije v Španijo, bo začelo oskrbovati zračno poštno zvezo na Balkanu. Omenjeno letalo za Nemčijo in Španijo se je dvignilo te dni v zrak in hotelo doseči Carigrad. Radi pomanjkanja bencina se je moralo spustiti na zemljo 80 km pred ciljem. Vozilo je 173 km na uro.

Prevzem pošte v zraku. Pred kratkim je bila preizkušena čisto nova iznajdba, ki bo omogočila oddajo in prevzemanje pošte, ne da bi se moralo letalo spustiti na tla. Posebna naprava, ki je zgrajena zelo zamotano, bo kar sama ob priliki preleta aeroplanskega letališča spustila na zemljo za dotično mesto namenjeni poštni zavoj in prevzela drugega za kam dalje namenjenega. Istotako bo mogoče s tem aparatom med poletom oddati in prevzeti pošto iz enega aeroplana na drugega. Prvi poizkusi s popisano iznajdbo so se obnesli zelo dobro in je upati na tozadevno upeljavo na celem svetu.

Redek slučaj ženske podivjanosti. V mestu Kimpolung v Rumuniji je pričela te dni sodna obravnava proti 45 letni kmetici Aneksiji Varlan iz kraja Fundul Moldovei. Obdolžena je, da je umorila celo družino: očeta, mater, sestre in svoje lastne štiri otroke, hlapca in deklo. Grozne zločine je znala pri-

krivati skozi leta. V rojstni vasi je bila na zelo dobrem glasu. Slučajno so prišla na dan njena krvava dejanja. Obtožena je deloma priznala krvavi posel. Očeta, mater ter sestro je umorila iz lakomnosti, da je za njimi podedovala. Zakaj se je znebila za vedno služinčadi ter otrok, to bo razvozljala obravnava, h kateri je povabljenih 50 prič.

Ženske kot stražniki. Ženska policija je uvedena dobrih 15 let na Angleškem in od tamkaj se je razširila po drugih evropskih državah. Najstarejšo žensko policijo je iskati v Siamu v Indiji. Siamske stražnice so starejše ženske in navadno precej neprikupljive zunanosti. Oblečene so sicer v uniformo, a orožja ne nosijo. Njihova glavna služba obstoja v tem, da čuvajo vhod v kraljevo palačo v mestu Bangkok. Sledijo vsakemu tujcu, ki prestopi prag palače ter mu ostanejo vedno ob strani, dokler se ne odstrani. Predvsem jim je paziti na to, da se nikdo ne drzne stopiti v dotiko z ženskim spolom kraljevega harema. Možje, kateri morajo v palačo radi poklica kakor: zdravniki ter delavci, se gibljejo prosto, vsi drugi moški obiskovalci so pa pod nadzorstvom ženske policije.

Rusiji grozi letošnje zimo lakota. Po poročilih iz Moskve stoji Rusija pred zopetno najhujšo nesrečo, pred — lakoto v zimskem času. Sovjetsko časopisje je opozarjalo oblasti že tedne in tedne na letošnje slabo žetev in na poročila o občem pomanjkanju, ki prihajajo iz cele obširne ruske države. Po vseh industrijskih mestih znatno zmanjšujejo količino hrane, ki je že davno vsa na karte. Boljševiški list »Izvestija« dela odgovorne za letošnje lakoto kmete, ki so polja preslabo obdelovali. V žitnici Rusije, v Ukrajini so obdelali kmetje eno tretjino polja. V Kubanu je bila posajena komaj ena šestinka. V premnogih pokrajinah se je pokvarilo ono žito, ki je bilo oddano oblasti in to predvsem radi tega, ker ga kmetje niso očistili pred oddajo. Da bo Rusija in to industrijski kraji to zimo smrtno gladovali, tiči glavna krivda v vednih prepirih med komisarijatom za trgovino in promet. To nesporazumljenje je uničilo ogromna žitna skladišča.

Novodobni Robinzon umrl. — Pred kratkim je zatisnil za vedno oči najboljši osamljen človek na svetu. Kapitan parnika, ki je došel v južnoafriško luko in ki je preplul Indijski Ocean, je prinesel v širšo javnost novico, da je umrl Rihard Hardy. Pokojni je bil znan pod imenom »puščavnik na Hog Islandu«. Omenjeni kapitan je znal povedati tudi marsikatero zanimivo iz življenja tega novodobnega Robinzona. Otok Hog Island spada k otočju Crozet, ki leži na meridijanu Madagaskar (otok ob južni Afriki). Otoki so vedno obiskani od silovitih viharjev. Podnebje na njih je zelo slabo. Že meseca maja pade prvi sneg, kateremu sledi zima do decembra, potem pa pride deževna doba. Drevesa ni niti enega. Hardy je preživel na groznem otoku 13 let. Posebna družba iz avstralskega otoka Nova Zelandija je zgradila na otočju

shrambe za živež za brodolomce. Samotar Hardy je opravljal za 25 funtov šterlingov na leto službo čuvarja enega teh skladišč. Puščavnik je imel knjižnico, ki je hranila tri knjige: »Izgubljeni raj« od Miliona, dela Angleža Šekspirja ter sv. pismo. Enkrat na leto je obiskal otok parnik; ki je pripeljal živila in povedal novice. Hadry ni govoril s pomorščaki niti besedice tudi v dneh ladjinega obiska ne. Prevzel je od kapitana živež ter mu izročil pisani seznam onih potrebščin, s katerimi naj založi prihodnje leto njega in skladišče. Pisma in časopise je pometal, ne da bi jih prečital, v ogenj.

Usodno za zločince. Najnovejša iznajdba na polju puškarstva je v Ameriki puška, iz katere je mogoče oddati barvane strele. Strelna novost bo posebno dobrodošla za preganjanje zločincev. S to puško bodo streljali na one lopove, ki bežijo pred roko pravice na avtomobilih. Orožje zgleda kot navadna puška, ki je nabita s patroni, ki po izprožitvi pustijo za seboj blesteč barvan svetlobni žar. Barvilo se kmalu posuši, zapusti pa na obleki viden znak. Po teh barvanih madežih bo policija pozneje lahko spoznala zločinca in njegov avtomobil, akoravno se mu je posrečilo, da je trenutno ušel.

Junaški golobi.

V »Gospodarju« smo že enkrat opisali, kako je rabila nemška vojska na francosko-angleški fronti golobe kot fotografe utrd in raznaševalce povelj. Danes se hočemo dotakniti junaštva golobov, ki so vršili med svetovnimi klanjem službo v ameriški vojski, ki je nastopala proti Nemcem. Amerikanci so se posluževali poštne golobov za prenašanje sporočil v onih slučajih, ko je bilo vsako drugo občevanje nemogoče. Golobi kot poročevalci so molčali o svoji službi in iz krogla jih je napravila lahko za izdajalce. Ameriški golob »prezident Wilson« je preletel na fronti 25 milj v 25 minutah. Med potjo je bil težko ranjen, a kljub temu je dosegel cilj ter prinesel generalnemu štabu važno sporočilo. Po končani vojni se je vrnil omenjeni golob nazaj v Ameriko, živel še 11 let v vojaškem golobinjaku v Monmouth in je poginil še le pred kratkem.

Med vojno je imela ameriška vojska 50 tisoč poštne golobov, ki so bili vsi v službi. Sporočila, katera so prenašali na frontah golobi, so bila pisana na najbolj tankem papirju in pritrjena z aluminijastim obročkom na nogo.

Amerikanci trdijo, da je bil izid kakve večje vojaške akcije v 412 slučajih odločen s pomočjo poštne golobov.

Posebno znan je bil med vojno golob »Spike«, majhen ter grd ptič, ki je rad napadal nemške golobe in vsikdar zmagal. Enkrat se mu je posrečilo, da je preletel nemški artilerijski ogenj in je otel ameriški vojaški oddelek iz zelo velike neprilike.

Preletel je nekoč v pol ure 55 km. Poštne golob »Cher Ami« se je odlikoval s tem junaškim činom: Oddelek Amerikancev, ki je bil v prvih vrstah, je bil

popolnoma odrezan. Štab je ostal cele ure brez obvestila o obkroženih in jih je domneval za izgubljene. Naenkrat pa je zagledal eden od štabnih oficirjev na nebu črno piko. Kmalu so prepoznali v črni točki goloba »Cher Ami,« ki je sam ranjen, prinesel natančno poročilo o obkroženem oddelku. Le golob je otel te Amerikance in bil zato slovesno odlikovan od generala Pershinga.

IZ ŽIVLJENJA ŠOLANEGA IN UČENEGA ROPARSKEGA POGLAVARJA.

Njujorška policija hrani zapiske o življenju moža, ki je bil eden najbolj učenih in prebrisanih roparskih poglavarjev v amerikanskem vlemestu. Pisal se je Leslie in je bil sin zelo ugledne in bogate rodbine. Študiral je za inženerja in stavbenika. Po smrti svojih staršev je zašel v slabo družbo in se začel bratiti s takozvanim njujorškim podzemeljskim svetom. Radi šol in izredne nadarjenosti je postal kmalu poglavar vlomilcev v bančne blagajne. Lesliejeva vlomilska organizacija je bila ena najbolj nevarnih v Zedinjenih državah. On sam se ni nikdar udeležil izvršitve roba, pač pa je vsakega pripravil tako, da je zabil policiji prav vsako sled.

Ako je snoval Leslie kak večji vlom, si je preskrbel predvsem načrte banke, ki bi naj bila oropana. Iz teh je izgotovil risbe bančne podzemeljske stavbe ter kleti, v katerih so nameščene blagajne. Podrobne risbe je razdelil na posamezne tolovaje, katere je vtihotapljal v banke kot sluge, vratarje itd. Pri velikih bančnih vlomih je šlo tudi za tem, določiti tip blagajne in ime

one tvrdke, ki jo je izgotovila. Ako se je to posrečilo, potem je imel Leslie lahko igro, ker je poznal tipe vseh blagajn v Združenih državah, da, imel je celo modele bolj zvito izdelanih ključavnic. Na modelih se je sam vežbal tako dolgo, dokler se mu ni rodil celi načrt kako vlomiti. Zatem je začel o podrobnosti vloma podučevati one članke svoje družbe, ki so bili določeni za izvršitev. Poduk je bil večkrat tako natančen, da je pustil opremiti cele sobe ravno tako, kakor je bil opremljen za vlom izbrani denarni zavod. Vlomilne vaje so se morale po večkrat ponoviti, da se je vse ujemale po Lesliejevi želji.

Sčasom si je nabral toliko premoženja, da se je zadovoljeval še samo s tem, da je proučeval ter popravljaval vlomilske načrte drugih roparskih organizacij. Od ene kalifornijske tolovaške družbe je prejel za pregled načrta za vlom v eno banko 20 tisoč dolarjev.

Tolovajsko slovitni Leslie je igral dvojno vlogo. Občeval je v najboljši družbi ter se je veselil ugleda dobro stoječega trgovca. Celu učenjaki so ga cenili kot sodelavca in je užival ugled, ker je bil po celi Ameriki znan razlagalec sv. pisma.

Pri Ishijasu sledi na kozarec naravne »FRANZ JOSEFOVE« grenčice, popite zjutraj na tešče brez muje izdatno iztrebljenje črevesa, kar povzroči ugoden občutek olajšanja. Zdravniki-strokovnjaki pripominjajo, da učinkuje »FRANZ JOSEFOVA« voda sigurno in prijetno tudi pri kongestijah proti jetrom in danki, ter pri krčnih žilah, hemoroidih, obolenih prostati in mehurnemu katarju. Dobi se v vseh lekarnah, drogerijah in špicerijskih trgovinah. 1116

Nekaj o običajih pri Indijancih.

Severoameriški Indijanec se raduje, ako ima mnogo otrok, ker ima več žen. Na dečke je ponosen, a deklice pa mu razmnožujejo imetek. Ko dorastejo, jih odda v zakon za konje, sedla, bivolve kože itd. Ženo, ki ne rodi otrok, zaničuje ne samo njen mož, ampak celi okraj.

Novorojeno dete zamota mati do vratu v srnino kožo ali pa v volnene rjuhe, nakar ga položi v nekakšen koš, spleten iz protja in prevlečen s kožo. Med potjo si ga oprta na pleča, pri delu pa ga obesi na vejo. Mnogo ter nepotrebno plakanje novorojenčku ni dovoljeno. Žene enostavno zamašijo kričaču nos in usta, da se nekateri skoro zaduši. Po večkratni ponovitvi tega sredstva se deca res navadi molčati. Deček dobi vedno ime svojega očeta, deklica matere. Tudi druga imena jim dajo, najrajši kake lepe ali močne zverine, kakor na primer: Železni Bivol, Kameniti Jelen, Žolti Medved, Stari Bivol, Drveči Konj, Beli Volk i. t. d., razen tega so še v navadi ta-le imena: Debeli Vrat, Hitra Noga, Jelenov Zob, Besneči Veter, V obraz padajoči dež itd.

Ko je dete staro 10 ali 12 mesecev, ga osvobodijo zamote.

Male indijanske deklice se iskreno

razvnemajo za punčike, katere jim nareja mati iz raznih cunj. Dečki dobijo že v šestem ali sedmem letu pušice in lok, s katerim se podijo po okolici, streljajoč ptice in drugo zverinjad. Zelo priljubljeno igro si prirejajo dečki s tem, da eden izstrelji pušico v zrak, ostali pa si prizadevajo, jo pogoditi. Kdor jo zadene, dobi od strelca lok za nagrado. Pri tej zabavi se seveda kaj radi stepejo.

Indijanec je zelo tesno navezan na svoje sinove. So slučajni, da se je oče pustil pahnuti v ječo namesto sina in je umrl strašne smrti. Ako ima kateri Indijanec več žen in z vsako kopico otrok, tedaj umevno vlada v kolibi silovit krič; navzlic temu pa jih oče zelo redko opozarja k miru in redu. Malčki skačejo križem-kražem po očetu, najsibo ležeč ali sedeč ter razgrajajo, da se dvignejo celi oblaki prahu pred njimi. Vse to pa ne zruši očetove potrpežljivosti; nasprotno česteje z nasmehom ali momljanjem izraža znak svoje radosti nad razposajenim krogom.

Indijanski deček zraste divji in brez vsake kazni. O pravem in nepravem nima niti pojma. Je zvit in že prav začasno se nauči stroke odraslih, ki obostoja običajno v tem, kako prevarati belokožce, koliko konj so ukradli itd.

Vse to je dečkom poglavitni cilj, a že zelo zgodaj se jim vzbuja težnja, se v sličnih činih izkazati prvake.

Deklice, kakor hitro shodijo, upreže Indijanec k delu ter jih prisili, pomagati materam. Indijanke se zelo mlade možijo in često že v šestnajstem letu odcvetajo vsled težkega dela. Dostikrat izgleda 40 ali 50 letna, dasi sicer šteje še le 20 do 25 let. Indijanke svoje otroke zelo ljubijo in skrbijo ne le zgolj za lastno deco, nego tudi za otroke tujih mater. Sirota, ki je izgubila očeta in mater, najde kmalu rednico, in če oče ni protiven, ga vzame celo za lastnega otroka.

Dečki, ko dorastejo, pasejo konje ali pa hodijo na lov, da ne stradajo. Na ta način se indijanski deček začasno od-tuji, samostojen pa postane še v sedmem letu, a je v tem času že razvit kakor sin belokožca v petnajstem letu. Štiriletnega ga že privežejo na konja, a v petem do šestem letu že jezdi sam.

V Washingtonu se nahaja že nekaj let šola za indijanske dečke, katero obiskujejo zlasti otroci poglavarjev iz oddaljenih pokrajin. Ko pa se povrnejo v svoj kraj, navadno sčasoma vse pozabijo, kar so se učili. Dečki so v 14 ali 15 letu že popolnoma neodvisni.

Največji rovarji se zberejo v četo in ko se srečajo s fanti iz tujega kraja, jih napadejo, zbijejo do krvi in mnogoteri se vrača s težko rano iz tepeža. V tem slučaju se potem poglavarji in zmagovalci zbero na posvet. Pustijo si razložiti podrobnosti: začetek in potek boja, najsrčnejše nato označijo za bojevnike. Izvoljeni se zatem odtegnijo za nekoliko dni v samoto, odkoder se vračajo kot borci v svoj tabor. Oče nima od tega časa nobene moči nad svojim sinom. Odslej je njih glavna briga, da si s tatvino ali pa z bojem prilastijo čim največ imetja, zlasti konj.

Ko je indijanski deček dovolj star in močan, da ga mazilijo za vojaka, zahrepeni po lastnem domu. Nikakor noče, da bi še nadalje bil odvisen od milosti očeta ali pa se zanj trudil. Zdaj se jame ozirati za ženo v svojem kraju, katero si hitro poišče. Na svatovanje se obleče v najlepše kože, počese si lase, lice umetno pobarva, okrog vratu si obesi nanizano zobovje divjih zverí. Tako nališpan se poda naposled na obisk v kolibo izvoljenke. Po večkratnem obisku se začne pogajati oče dekleta z materjo borca, če pa ta več ne živi, s kako drugo sorodnico. Dovoljenje očeta zavisí od števila konj in vrednostnih predmetov, katere ponudi mladec za dekle.

Mladenič dobi konje (jih ukrade) iz tujih krajev, ako slučajno oče s svojim premoženjem ne zmore sinu dati določenega števila. Ako se pogajanje izvrši mirnim potom, in če dekle čuti do fanta naklonjenost, tedaj mu izjavi, da ima upanje. Ako se oglasi več snubačev, dekleta to zna izkoristiti s tem, da jih drži dalje časa v neodločnosti ter jih spretno vodi za nos. V tem slučaju tudi oče izrabí priložnosti ter ceno svojih hčerk znatno zviša. Kateri izmed snubačev ponudi največ vred-

nosti, temu se prizna prednost, ne oziraje se, ga li dekleta mara ali ne.

Po dogovoru se oglasi mladenič pred kolibo svoje izvoljenke, a kakor hitro sprejme oče dekleta od njega dogovorjene predmete (kože, konje, itd.), je takoj hči žena mladega. Indijanski mož ima neomejeno oblast nad svojo ženo. Prosto mu je, ravnati ž njo, lepo ali trdo, sme jo prodati ali ubiti in nikdo ga ne kliče na odgovor. Ona je njegova žena in tako tudi lastnina, s katero ravna po svoje.

Ako bi se pa dekleta zoperstavljal, biti žena fantu, ki ga ji oče določi, jo oče, kakor že povedano, k temu lahko prisili. V sličnih slučajih se večkrat primeri, da potem žena nedragemu tovarišu pobegne. Po pobegu pa se mož takoj oglasi pri njenem očetu s tirjativjo, da se mu odkup žene vrne. Gorje hčerki, ako bi si drznila za tem priti očetu pred oči!

Ako v slučaju razporoke ostanejo otroci, si oče obdrži deklice, kajti v predvidu ima dobiček, ki ga pozneje lahko z njimi napravi.

Večina Indijancev ima toliko žen, kolikor si jih lahko kupi. Mladenič si izvoli najstarejšo hčer v kaki družini, s tem dobi ž njo tudi pravico, izbrati si v slučaju smrti katerokoli izmed njenih sester, ne da bi moral dati ponovno očetu kako nagrado.

*

Bitka z lokomotivami.

Dolgo — dolgo je trpelo, predno je uspelo človeku, da je začel uporabljati vodno paro za prevoz največjih tovorov. Moč ter silo pare so poznali že davno, a jo uporabiti za pogon, s to težkočo je bilo dolgotrajna borba.

Iznajditelj železniškega stroja ali lokomotive je Anglež Jurij Stephenson. V mladosti je bil pastir, v moški dobi je postal svetovno znani iznajditelj in vodja prve železniške družbe.

Tračnice za prevoz tovorov, katere so pa vlekli skrajna konji, so bile prvič položene pred dobrimi sto leti na progi Reinhill — Liverpool (ob morju) na Angleškem.

Po teh tračnicah je delal poiskuse s prvo lokomotivo, katero so imenovali »železni konj«, Stephenson. Skrajja je gledalo vse z največjim nezaupanjem ter nekakim strahom na novo iznajdbo, ki je sama drčala. Mnogo truda ter prigovarjanj je bilo treba, predno se je začela zanimati za parno prevozno iznajdbo angleška vlada. Slednjič so vendar le poskusi z železnim konjem uspeli toliko, da so se odločili vladni krogi za to, da začnejo z uvedbo lokomotive za tovarni in pozneje tudi za osebni promet.

Da bi vlada ne nasedla kakim presečenjem, je razpisala nagrado za najboljšo lokomotivo v znesku 500 funtov. Določila je 7. oktober pred sto leti kot oni dan, ko naj doseže najboljši železniški stroj za takrat visoko nagrado. Predpogoji so bili ti-le: Stroj ne sme biti težji kakor 6 ton, njegova hitrost ne sme znašati pod 16 km na uro, vleči mora seboj 20 ton in stroški zanj ne smejo presežati 500 funtov šterlingov.

Gradbe najboljše lokomotive so se lotili ločeno štirje najboljši angleški inženjerji.

Inženjer John Ericson je izgotovil stroj katerega je imenoval »Novelty«. Inženjer Timothy Hackworth se je poskusil z lokomotivo »Sanspareil«. Inženjer Burstal si je pripravil stroj »Perseverance« in iznajditelj Stephenson je hotel poskusiti srečo na stroju z imenom »Rocket«.

Med postajama Reinhill—Liverpool so zgradili 4 železniške proge eno tik druge. Vsi stroji naj začnejo tek naenkrat. Kateri bo dosegel prvi cilj, prejme nagrado in se bo uvedel v splošni promet.

Dan 7. oktober pred 100 leti je bil razglašen po celem kulturnem svetu kot dan bitke med štirimi lokomotivami. Prihiteli so v Reinhill znanstveniki in radovedneži iz vseh krajev na tisoče ter tisoče peš, s poštnimi vozovi ter na konjih.

Ob določeni uri so bile pripravljene na tračnicah ter zakurjene štiri nove lokomotive, katere so vodili graditelji sami. Na dano znamenje so se začele vse štiri premikati naenkrat.

Odkraja je drčala najhitreje »Perseverance« ki je pustila ostale tri daleč zadaj. Kar naenkrat pa je obtičala in ni je bilo mogoče pognati naprej.

Ob strani vsakega stroja so tekle v nepopisnem navdušenju ter začudenju ljudske množice, jezdec in vozovi.

Druge za »Novelty« je pokazala največjo hitrost lokomotiva »Sanspareil«, ki je bila kmalu deležna usode nepremičnega obstoja.

Stroj »Novelty« je že bil kot najhitrejši tako blizu cilja, da ga je videl in so ga pozdravljali tisoči in tisoči z navdušenimi klici zmage. A tudi »Novelty« je odrekla pred Liverpoolom.

Ostal je še na svojem vztrajnem »Rocketu« iznajditelj Stephenson s svojim sinom. On edini je dosegel nemoteno in s predpisano brzino luko Liverpool. Bil je deležen kot zmagovalec neštetihih čestitk. Njegova lokomotiva je odnesla zmago, nagrado in je bila uvedena v splošni promet na progi med mestoma Liverpool — Manchester.

Bitko s štirimi lokomotivami so slavili dolgo let na Angleškem in po celem kulturnem svetu.

*

Buditelj širne Indije.

Po časopisju celega sveta se piše ter čita v povojnih letih o buditelju milijonov ter milijonov skozi stoletja tlačjenih Indijcev — Gandhiju.

Kdo in kaj je Gandhi ter kaj je storil za svoj več milijonski — dobri narod, ki prebiva v neizmernih pokrajinah obeh Indij v Aziji in tudi na stotisoče po drugih delih sveta?

Gandhi je iz bogate indijske rodbine in je bil rojen pred 60 leti v mestu Pondobar. Njegovi starši so bili zelo pobožni, spoštovani ter ugledni. Šolal se je najprej doma. Da bi pa postal deležen najvišje evropske izobrazbe, se je napotil v London. Tukaj je študiral na

visoki šoli pravo in dosegel čast advokata.

Sam piše, da mu je bil v londonskem velikomestnem življenju angel varuh izrek, katerega mu je zabičala mati pri slovesu, ko mu je rekla: »Varuj se mesa, vina in ženskega spola!«

Po petletnih pravnih študijah v Londonu se je odpravil v južno Afriko, kjer je bivalo tedaj nekaj desetstisoč Indijcev. Bili so zatirani od Angležev in sploh nekaki sužnji. Kot mož pravnega čuta je hotel domačine dovesti do spoznaja, da so tudi oni ravno tako ljudje kakor belokožci. Na kako visoki stopinji samozatajevanja in potrpežljivosti je bil Gandhi kot mlad advokat po veri budist, nam pokažeta tale dva slučaja: Nekoč si je kupil železniško karto I. razreda in se hotel peljati iz južnoafriškega mesta Charlestown v Pretorijo. Ko se je spravil s prtljago vred v nobel voz, pride sprednik in ga nahruli, kaj dela v prostoru za Angleže. Pokaže mu plačano karto I. razreda, a beli konduktor je manjvrednega Indijca s silo pognal s kovček vred iz vagona. Gandhi se ni prav nič razburjal, ampak čakal mirno na drugi vlak, kjer se je spravil v najbolj umazan voz.

Nekoč ga je Holandec brez vzroka obdelal s pestjo po obrazu. Gandhijev mir pri tem surovem spopadu mu je naklonil srca vseh, ki so bili priča napada na sredini obljudene ulice.

Za njegovega bivanja v južni Afriki je prišlo do vojne med Angleži ter Buri. Gandhi je znal v taistih težkih časih organizirati med rojaki sanitetne oddelke za oboje ranjence. — Posebne in obče priznane sadove je pokazalo njegovo dobrodelno delovanje ob priliki kuge, ki je razsajala po raznih afriških mestih. Celih 20 let se je mudil kot pravni zastopnik med rojaki v južni Afriki. Vzgojil je svoje ljudi tako, da so prenašali voljno vsa tlačenja, preganjanja, mučenja in zapiranja. Ravno ta čudovita potrpežljivost je po 20 letih rodila pred Gandhijevim nastopom zatiranim Indijcem priznanje enakopravnosti z Angleži in Buri.

Leta 1914, ko je izbruhnila svetovna vojna, se je izselil Gandhi iz Afrike v svojo pravo indijsko domovino. V podporo angleški vojski je zbral mogočno četo prostovoljcev, ki so se bili za zmago Anglije po raznih evropskih bojih.

V Indiji se je gibal vedno med zati ranimi domačini in jih vzpodbujal k samozatajevanju, potrpežljivosti in pokorščini. Njegov vpliv je tako narastel, da je bil leta 1921 na svetovnem kongresu Indijcev izvoljen za predsednika in je postal diktator svojih sorojakov ne s silo, ampak z ljubeznijo. Ker je vsled Gandhijevih nauk pognal Indijcem čut, da so ljudje, ki so istovredni z belokožnimi Angleži, ga je angleška oblast kot puntarja ter veleizdajalca zaprla ter spravila pred sodišče. V sodni dvorani je zagovarjal sebe, svoje delo in svoj zasluženi narod s tako učenostjo, zgovornostjo ter mirom, da ga je občudoval celi svet. Kljub popolni nedolžnosti so ga obsodili ter ga pahnil v ječo. Krivična kazen je Indij-

ce tako razburila, da se je začelo med njimi proti Angležem nevarno gibanje. Iz strahu pred ljudskim obračunom so angleški oblastniki Gandhija pomilostili že leta 1925 in ga izpustili na svobodo.

Od leta 1925 je postal ta ljudski učnik za vse Indijce liki bog iskani, ljubljani ter spoštovani voditelj vseh slojev. H Gandhiju roma vse, staro in mlado, revno ter bogato, po nasvete. Vsak Indijec je srečen, ako je enkrat videl onega, ki buči skozi sto in stoletja tlačene Indijce k zavesti ter zahtevi po enakopravnosti z drugimi narodi.

Budistični buditelj Indije Gandhi obhaja letos 60 letnico, mu posveča svetovni tisk cele posebne izdaje in radi tega smo se ga spomnili ob jubileju v »Slov. Gospodarju«.

*

Poročni običaji med beduini.

V zadnjem času se je pisalo ter čitalo veliko o beduinih, ki so začeli z judi boj za posest Palestine. Beduini so prebivalci puščav, nestalnih bivališč, zelo bojevitih in mohamedanske vere.

Tudi podeželsko javnost bodo zanimali poročni običaji, ki so v navadi med beduinskimi plemeni.

Ako je beduin enkrat dorasel za ženitvo, si poišče ali sam, navadno pa njegov oče nevesto. Beduinke so namreč brez zagrinjal na obrazu in jih je mogoče nemoteno videti. Snubec se pogovori čisto natančno z nevestino materjo glede poroke. Nikdo ne vpraša neveste, ali mara za zakonsko zvezo ali ne.

Nekaj tednov pred poročnimi slavnostmi se začnejo zbirati beduini sosedni krog ženinovega šotora. Pripovedujejo eden drugemu razne pravljice, pojejo ter glasno tleskajo z rokami.

Vsak drugi ali tretji večer se vrši pred šotorom ženina takozvana »fantasija«. Fantasija ni nič drugega nego nastop plesalke med godbo in glasnim truščem.

Ako se vršijo ti sestanki v bolj hladnih večerih, zaplapolajo ob čarobnem luninem svitu ognji.

Zadnji večer pred poroko je prav posebno slovesen. Vsacega, ki ga zanese pot mimo ženinovega šotora, ga povabijo. Komaj se začne daniti, naznanijo svatbo številni strelji iz pušk. Ženske pripravijo posode z rižem in koštrunovim mesom. Vse se obleče v najbolj praznična oblačila in se nakiti z vsem mogočim. Ko so vsi prapravljeni, pripeljejo kamelo, na koje hrbtu je pritrjen bogato okrašen baldahin (nebo). To kamelo odpravijo s spremstvom po nevesto na njen dom.

Ko se vrne kamela z deklico pod baldahinom, mora sedemkrat krog ženinovega šotora. Še le nato jo popelje najstarejša sorodnica v zaprti šotor. Po stari navadi zbeži ženin pred nevesto. Na pobegu mu sledijo sorodniki in ga pripeljejo seve z lahkoto nazaj. S tem je končan poročni obred in se začnejo pojedine, petje, kričanje, tleskanje z rokami in streljanje.

Naročilni list.

Agitator:

Upisava

Znamka

50 par

»Slov. Gospodarja«

Maribor

Tiskovina.

Koroška cesta 5

Hrumeča zabava se vrši ločeno — ženske posebej in moški za se.

Ker so beduini mohamedanci, jim je dovoljeno, imeti tudi dve ali več žen. Ako že ima sin puščave eno ženko in pripelje mlajšo 12 do 15 let staro v svoj šotor, jo mora sprejeti starejša z vso ljubeznivostjo ter jo peljati v notranjščino novega bivališča. Vsak znak ljubosunja mora starejša zatajiti, ker neomejeni gospodar nad žensko usodo je pri beduinskih plemeni — mož!

Ročni zemljevid Dravske banovine je izšel te dni. Ta zemljevid je pravzaprav ponatis Dimnikovega ročnega zemljevida bivše ljubljanske in mariborske oblasti, ki ga je izdala ista založba že pred tremi leti. Obsega pa že novo mejo banovine z izločitvijo Medjimurja in črnomeljskega sreza ter s priključitvijo čabarskega. Novi zemljevid se prav prijetno razlikuje od prejšnjega po pestrosti in jasnosti barv. Našim šolam bode s tem zemljevidom zelo ustrezno. Saj so gotovo prve v celi državi, ki imajo že sedaj ročni zemljevid svoje banovine. Naroča se v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Ze zopet naročilni list.

Zakaj?

Danes bo morda marsikdo to rekel, ko bo zagledal v listu naročilni list »Slov. Gospodarja«. To pot pa so vzrok naročniki, ki so želeli tak naročilni list, da ga dajo znancem in sosedom. Ko je namreč izhajala povest »Črni križ pri Hrastovcu«, so se lovili ljudje za »Slov. Gospodarja«, kdo bo prvi bral nadaljevanje povesti. In letos začne v kratkem izhajati v »Slov. Gospodarju« še bolj zanimiva povest:

»Tatenbah«.

Da ne bo zopet boja za list, opozorite vse, ki ga še nimajo, naj se naročijo nanj!

Zato

izrežite naročilni list in ga dajte znanecu ali sosedu, da ga popiše in odpošlje.

Čitajte »Slov. Gospodarja«

Cene in sejmska poročila.

Mariborski trg. Na mariborski trg v soboto dne 2. novembra so pripeljali špeharji na 48 vozov 121 svinj, kmetje 18 voz krompirja, 8 vozov čebule, 16 vozov zelja. Krme na trgu ni bilo rad slabega vremena. Svinjsko meso je bilo po 15—27.50. Krompir po 0.70—1.25, čebula 2—3, zelje 0.75—1 Din. Pšenica 2.50, rž 2.50, ječmen 2, oves 1.50, koruza 2.50, ajda 2, fižol 2.50 do 3 Din. Kokoš 35—40, piščanci 25—60, raca 22.50—25, gos 70—90, puran 80—100, domači zajec 10—50 Din. Česen 15, kislo zelje 4, kislja repa 2, gobe 2.50. Jabolka 4—8, hruške 6—10, slive 10—12, grozdje 10—20 Din. Mleko 2.50 do 3, smetana 12—14, surovo maslo 36—40, jajca 1.50—1.75, med 16—20 Din.

Mariborsko sejmsko poročilo. Prignanih je bilo 11 konjev, 6 bikov, 72 volov, 242 krav in 5 telet; skupaj 336 komadov. Povprečne cene za različne živalske vrste na sejmu dne 29. oktobra 1929 so bile sledeče: debeli voli 1 kg žive teže od Din 9—9.50; poldebili voli od Din 8.50—9; plemenski voli od Din 7.50—8.25; biki

za klanje Din 8.50; klavne krave debele od Din 8—9; plemenske krave od Din 6.50—7.50; krave za klobasarje od Din 4.75—5.50; molzne krave od Din 8—9; breje krave od Din 8—9; mlada živina od Din 8—10.50. Prodanih je bilo 176 komadov, od teh za izvoz v Avstrijo 18 komadov.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinjski sejmu dne 31. oktobra 1929 je bilo pripeljanih 42 svinj; cene so bile sledeče: Mladi prašiči 3—4 mesece stari 300—400 Din; 5—7 mesecev stari 450—500 Din; 8—10 mesecev stari 650 do 800 Din. 1 kg žive teže Din 10 do 12.50; 1 kg mrtve teže Din 17 do 18.50. Prodanih je bilo 26 svinj.

Mesne cene v Mariboru. Volovsko meso 1 kg od Din 12—20; telečeje meso 1 kg od Din 20 do 25; svinjsko meso 1 kg od Din 15—27.50.

*

Gospodarska obvestila.

Kolje za vinograde in za sadno drevje, kakor vsake vrste rezan les prodaja ali zamenja za dobro vino Franjo Gnilšek, Maribor, Razlagova ulica št. 25. 1376

Ljutomerska sadjarska in vrtnarska podružnica vabi vse svoje člane in prijatelje sadjarstva na predavanje, ki se vrši v nedeljo dne

Podpisani naročam na novo »Slovenski Gospodar«

za celo leto	32.— Din
za pol leta	16.— »
za četrť leta	9.— »

(kar ne velja prečrtaj).

Moj natančen naslov:

Ime in priimek

Kraj

Jošta

10. tega meseca po osmi sv. maši v šestem češkem razredu osnovne šole. Govoril bo sadjarski nadzornik g. Pečovnik o zatiranju škodljivcev in boleznih sadnega drevja. Letos nam je drevje trud bogato poplačalo, zato ne gujemo drevje še v obilnejši meri. Vljudno vabi odbor.

Okrožni kmetijski urad v Celju se je preselil v svoje nove uradne prostore v palači Ljudske posojilnice, Vodnikova ulica št. 2. Uradne ure so vsako sredo od 8.—12. in od 15.—18. ure, pa tudi ostale dni so gg. nadzorniki ob istih urah na razpolago strankam, ako niso zaposleni izven urada. Kmetovalci se vabijo, da se v polni meri poslužujejo Kmetijskega urada za brezplačne nasvete v vseh zadevah kmetijskega gospodarstva. Pismene vloge je kolkovati s 5 Din.

*

Dajmo drevesu živeža!

Letošnja, posebno v nekaterih krajih še precej dobra letina, je pokazala sadjarjem pot do blagostanja. Če ravno se sadje ne proda po istih cenah, ki jih resnično ima, dobi dober sadjar še precejšnji izkupiček za sadje.

Da more drevo ustvariti in dozoreti plodove, rabi neke snovi, ki si jih mora samo preskrbeti. Take snovi, ki jih rabi drevo za svojo rast in za rast sadja, imenujemo hranilne snovi. Na drevesu razločujemo dva glavna dela: Nadzemski del ali krona in podzemski del ali korenine. Od spomladi do jeseni vidimo na drevesu temnozeleno listo, s katerimi si pridobiva iz zraka organske hranilne snovi (škrob, sladkor itd.). To vse se v prečudni tvornici lista zgradi iz plina, ki nastane pri dihanju, gorenju, gnitju itd., je to ogljikov dvokis (CO₂). Iz tega vidimo, da, ako damo drevesu vse pogoje za razvoj listja, si more ustvariti organsko hrano za svoj razvoj in razvoj sadja.

Imamo torej tudi drugi del drevesa, to so korenine. Korenine so razvrščene pod zemljo v isti obsežnosti kot krona. Ti podzemski deli imajo nalogo, dobiti iz zemlje rudninske snovi, ki so ravno tako potrebne kot organske za uspevanje drevesa.

Za praktičnega sadjarja je važno, kje se nahajajo koreninice, ki sprejemajo

hrano. Jasno je, da bo pod kapom kro-
ne največ onih marljivo delujočih ko-
reninic. Tu je pravo mesto, da poma-
gamo drevesu s hlevskim gnojem.

Najprimernejši čas za gnojenje s hlevskim gnojem je jesen, ker gnoj čez zimo toliko preperi, da ima drevo takoj na pomlad živež. Pod kapom kro-
ne raztrosimo gnoj, ki naj bo po možno-
sti nekoliko preperel, nakar se podkop-
lje ali podlopati. Pregloboko gnoja, po-
sebnost v težkih zemljah, ne smemo
spravljati, ker bi se vsled dostopa zra-
ka ne mogel razkrajati in bi se spreme-
nil v humozne kisline, ki koreninam
škodujejo. Širokost gnojilnega pasa
pod kapom kro-
ne se ravna seveda po
količini gnoja, ki jo premore posestnik.
Naj bi pa znašal ta pas vsaj en meter
širine. Ravno na isti način se gnoji tu-
di s kompostom.

Izboren način gnojenja bi bil, ako bi se sadonosnik, kjer je to izvedljivo raz-
delil na štiri, oziroma šest predelov.
Vsako leto bi se en tak del pognojil, na-
to pa preoral. Razume se, da morajo
stati drevesa enakomerno. Tako rav-
nanje s sadonosnikom dela naravnost
čudeže pri oslabiljenih drevesih. V Gor-
nji Radgoni so imeli sadonosnik, ki je
že popolnoma propadel. Začeli so ga
oživljati po zgoraj navedenem načinu.
Čez dve leti sem se osebno prepričal o
uspehu takega ravnanja. Drevje, ki ni
imelo prej nobenega pravega poganj-
ka, je napravilo že v drugem letu pol
metra dolge mladice.

Po obilni sadni letini je drevo oslab-
ljeno in nas kliče, da mu priskočimo
na pomoč Dragi sadjar, ali moreš za-
tisniti svoje uho, ko te prosi oslabilje-
no sadno drevje pomoči? Daj mu vsaj
nekaj živeža in ob letu ti vse povrne z
obrestmi vred. Poznal sem starega sad-
jarja, ki je vsako jesen zrahljal pod
ljubljenim drevesom zemljo, mu dal
gnoja, čeravno so ga tlačila že stara le-
ta. Pojdi in stori tudi ti tako, ki si še
mlad ljubitelj sadjarstva!

Vse čita Karl Mayeve spise. Izšli so v Ciri-
lovi tiskarni, Maribor dozdej 3 zvezki po
Din 13.—

ZA RAZVEDRILLO

Srdit potnik. »Vlaki na progi imajo vedno zamudo.« — Načelnik: »Čemu pa bi bile potem čakalnice, če bi vlaki točno prihajali?«

Bo dokazala. Pred sodnijo je stala kmetica, ki se je rada tožarila ter rekla sodniku: »Ta ženska mi je rekla, da sem bedasta kavka in to hočem danes tu dokazati!«

Nezadovoljna žena. Lani sem možila se, letos me že griva, dobila sem hud'ga moža, je hujši kot kopriva. Koprivo mi še mraz umori, pa moža mi ne more, ker mož moj za pečjo sedi, da mraz do njega ne more. Jutri bo v Celovcu sejm, na sejm ga bom peljala, če ga ne bom zamenjala, ga bodem pa prodala. Prav po ceni ga ne dam, sem ga težko dobila, še raje ga domov peljam, za peč ga 'm posadila.

Žena: »Ali si videl, kako dragoceno kožuhovino je imela ona, ki je sedela v cerkvi ravno pred nama?« — **Mož:** »Ne, nisem videl, ker jaz ne gledam takih stvari!« — »Čemu le potem hodiš v cerkev?« se je zadrila togotna žena nad možem.

Krojaški pomočnik, zmožen za vsako delo se sprejme takoj pri Gaspar Krebel, Slovenj-
gradec. 1389

Za zimo vsakovrstno blago in vse potrebščine v veliki izbiri najugodnejše v trgovini **F. Senčar, Mala Nedelja in Ljutomer.** Nakup jaje, masla, putra, suhih gob, vinskega kamna, fižola ter vseh poljskih pridelkov. **Zamenjava pšenice za moko!** Zamenjava bučnic in solnčnic za prvovrstno bučno olje. 1390

Pletilje sprejme Pletarna M. Vezjak, Maribor, Vetrinjska 17. 1385

NAŠA DRUŠTVA

Bratom in sestram. Iskreno Vas prosimo, bratje in sestre, razprodajte čimprej naše srečke. Dan žrebanja se naglo približuje in zato nas gotovo razumete, da toliko prosimo. Poslali smo Vam res malo srečk in zato nam gotovo ne boste srečk vračali, temveč nas boste čimprej razveselili s poslanim denarjem. Ne bodite otopelih src. Pomagajte nam! Bog živi! — Orlovska družina v Krogu pri Murski Soboti.

Jarenina. Kmečko dramo, kos pravega in resničnega kmečkega življenja boste videli na odru nove dvorane v nedeljo dne 10. novembra tega leta. Naši mladi požrtvovalni člani Kat. prosvetnega društva nam bodo namreč podali igro »Mlinar in njegova hči«. Igra je polna zdrave vsebine in dobre zabave. Zato pridite!

Sv. Jurij ob Ščavnici. V nedeljo dne 10. novembra priredijo tukajšnji Orli burko »Bablonška zmešnjava«. Ne zamudite tega, če se še hočete pred zimo pošteno nasmejati. Ne ustrašite se grdega vremena in pa mraza. Vrši se v Pregarjevi uti po večernieah. Na veselo svidenje.

Sv. Barbara v Halozah. V nedeljo dne 10. novembra priredi domače Izobraževalno društvo pri Sv. Barbari v Halozah Martinovo občajno veselico s predstavo veseloiigre: »Gari-baldi« pri ge. Reicher-Bračič. Po igri prostá zabava. Začetek ob 3. uri popoldan. Ako pa bi bilo slabo vreme, se prireditev preloži na prihodno nedeljo, to je dne 17. novembra.

Koncert Korošcev v Mariboru. V nedeljo 10. tega meseca pridejo v Maribor koroški fantje, da nam bodo zapeli koroško pesem tako, kakoršna je. Sprejem pevcev bo ob pol dvanajstih dopoldne na glavnem kolodvoru. — Koncert se vrši zvečer ob osmih v veliki dvorani Uniona (Götz). — Mariborčani in okoličani bodo gotovo ta koncert posetili v velikem številu!

Zg. Polskava — Hoče. Slovensko izobraževalno društvo »Skala« iz Zgornje Polskave ponovi dne 10. novembra ob treh popoldne in ob pol osmih zvečer v Hočah v domu Katoliškega prosvetnega društva krasno zgodovinsko igro v petih dejanjih »Živa pokopana«. Mem odmorom sodelujejo tamburaši »Skale«. Prijazni Hočani, pridite v obilnem številu, ne bo vam žal!

Ljudski oder na Polzeli uprizori v nedeljo na Teodorjevo dne 10. novembra tega leta pri ge. Cimperman na Polzeli igro »Roža Jelodvorska« v štirih dejanjih. Vsi prijatelji dramatičnih predstav najvljudneje vabljeni! —

Velika Nedelja. Katoliško bralno društvo »Mir« priredi v nedeljo dne 10. tega meseca po večernicah v svoji društveni dvorani krasno narodno igro s petjem »Domen«, ki je vredna, da si jo pridete ogledat. Zato ste vsi iskreno vabljeni. — Odbor.

Št. Peter pri Mariboru. Preteklo nedeljo se je vršila 13. redna seja občinskega odbora. Obravnave so se v glavnem socialno-politične zadeve. — Mesto občinskega odbornika je vsled bolehnosti in prezaposlenosti odložil Bračko Friderik iz Vodol. Član občinskega odbora je bil celih 8 let. — V Terčovi je umrl Vagner A., v Malečniku pa Žižek M. — Prihodnja seja občinskega odbora se vrši v nedeljo dne 10. tega meseca. Dnevni red: Razprava o proračunu krajevnega šolskega odbora. Ker je delo malo ponehalo in imamo precej časa, smo se pričeli zopet ženiti in močiti. Župnik je preteklo nedeljo vrgel raz leco kar sedem parov. Vsem, ki stopijo v zakonski stan, obilo božjega blagoslova, zadovoljnosti in zastopstva.

Št. Peter pri Mariboru. Četa mož in fantov, ki se zbira v Apostolstvu mož, se vedno veča. To kažejo vsakomesečne pobožnosti. Čast in priznanje velja našim značajnim možem in fantom, pa tudi skrbnim dušnim pastirjem, ki skrbje za poglobitev verskega življenja med župljani. — Štirideset let mine prihodnji mesec in sicer 9. decembra, kar je umrl Glaser Marko, ki je skoraj 47 let župnikoval pri nas. Glaser je bil eden največjih in najzaslužnejših dušnih pastirjev, kar jih beleži šentpeterska kronika. Ni bil zaslužen le za šentpetersko župnijo, temveč za vso lavantinsko škofijo in ves narod. Kot sinovsko vdan in iskren prijatelj velikega Slomškega se je trudil in vodil vsa pripravljala dela za prenos škofijskega sedeža iz Št. Andraža na Koroškem v Maribor. Škof Slomšek razven premeta Kosarja in poznejšega lavantinskega prošta Pikla gotovo ni imel bolj vdanega duhovnika in pomagača kot je bil Glaser. Ko je na Slomškovo priporočilo bil imenovan Glaser častnim kanonikom, je prišel Slomšek sam k Št. Petru, da je vpeljal svojega prijatelja v novo čast — govoril je ob tej priliki slavnostno besedo. Tudi svoj godovni dan, 17. januar je Slomšek kot škof v Mariboru redno obhajal pri Glaserju pri Št. Petru. Zjutraj je na Gorci maševal, potem je obiskal šolo, zatem pa preživel v družbi Glaserjevi par uric. Pa tudi ob drugih prilikah je Slomšek kaj rad zahajal k Št. Petru. Glaser je za časa svojega župnikovanja mnogo storil za verski, narodni in gospodarski prepored šentpeterčanov. Njegova dela še zdaj pričajo o njegovi delavnosti. Povsod, kjer je šlo za čast božjo, za korist župljanov, za pravice naroda je bil Glaser eden najvnetejših delavcev.

Veliko zaslug ima Glaser tudi za naselitev frančiškanov v Mariboru, lazaristov pri Sv. Jožefu v Celju. Po njegovi zasluzi so se naselile pri Št. Petru tudi šolske sestre, ki letos obhajajo 60 letnico svojega plodonosnega dela na vzgojnem in socialnem polju. Če bi hoteli popisati vse Glaserjeve zasluge, bi bilo treba napisati pač celo knjigo. Zato naj le šentpeterčani ohranijo spomin na Glaserja, da bo tudi ostali svet znal ceniti njegovo neprecenljivo delo za slovenski narod.

Limbuš pri Mariboru. Ko je v torek, dne 29. oktobra privozil 30 letni Janko Pohlín, uslužbenec pri tovarni vžigalic v Rušah z avtomobilom pred Limbuš, je nenadoma počila pnevmatika, kar je povzročilo, da se je avto dvakrat prekucnil in da je Pohlín zletel iz avtomobila. Pri padcu je dobil težke rane na čelu, temenu in na levem delu telesa. Na mesto nesreče je prišla takoj patrula orožniške postaje v studencih, nato pa oboje mariborskega rešilnega oddelka, ki je težko poškodovanega Pohlína prepeljalo v mariborsko bolnico.

Sv. Jurij v Slov. goricah. Poročil se je Jakob Škamlec, posestnik v Partinju z vrlo Marijino družbenico Antonijo Valner dne 21. oktobra. Na gostiji so darovali gostje za misijone 120 dinarjev.

Sv. Urban pri Ptuj. Nas obiskujejo nesreče. V soboto ob treh popoldne je začelo goreti pri posestniku Kokol Janezu na Grajenšaku št. 54. Zgorela mu je hiša in gospodarsko poslopje. Zažgala je zločinska roka. Od tega kar so rešili, je nekdo ukradel par vreč zrnja. — V nedeljo dne 3. novembra pa je v par minutni nevihti udarila strela v hišo Jakoba Murko, posestnika v Ločnem vrhu št. 3. V trenutku je bilo vse v plamenu, da so komaj rešili najpotrebnejšo obleko in živino. Zgorelo je vse do tal. Ubogi ljudje, kam hočejo iti na zimo, ko so jim zgoreli tudi pridelki.

Razbor pri Slovenjgradcu. Dne 30. oktobra smo imeli v Razboru slovesnost. Naša skromna gorska vasica je nadela kinč pozno-jesenskega planinskega cvetja — zastave so plapolajoč pozdravljale novodošlega preč. g. župnika. Pokali so topiči, zvonili so zvonovi — planinska sapica pa je zanašala glasove v dolino, da tudi ona čuje, kako pazdravljajo planine dušnega pastirja. Saj smo ga lahko pozdravljali z radostjo, ko smo pa bili tako dolgo brez njega. Prečastiti g. Janez Rožman, duhovni svetnik v Zavodnjem je proviziral tu dolgih pet mesecev. Ni se plašil ne deževnega vremena ne slabe poti. Sleherno nedeljo in večkrat tudi med tednom je prišel k nam, da je tu daroval službo božjo. Iskrena mu hvala! Naj mu bo plačnik On, ki ne pusti nobenega dobrega dela neplačanega. Novodošlemu g. župniku Karolu Lampertu pa kličemo iz dna srca: »Pozdravljen v planinskem svetu, pozdravljen od vseh, ki Vas sprejememo z odprtim srcem! Nebo Vas blagoslavlja, da boste tudi tu srečni!«

Sv. Tomaž pri Ormožu. Roparski umor izvršen pred enim letom na okrajni cesti Ptuj — Ljutomer blizu Sv. Tomaža in katerega žrtev je bil moj sin Viktor Podplatnik, še do danes ni pojasnjen. Kdor mi more povedati za izsleditev morilca kaj zanesljivega in to tudi pred sodnijo pričati, mu izplačam 1000 tisoč) Din nagrade. Podplatnik Franc, Sejanec, pošta Sv. Tomaž pri Ormožu, posestnik in mesar.

Sv. Tomaž pri Ormožu. Žalostno so doneli zvonovi v nedeljo dne 20. oktobra tega leta, ko smo spremljali k zadnjemu počitku uglednega moža Franca Pintarič iz Rakovec. Kako je bil pokojni povsod priljubljen, je pokazal njegov pogreb, katerega se je udeležilo res mnogo ljudi, a to še gotovo tem bolj, ker mu je nesreča, ki nikoli ne počiva, izkopal še prerani grob. Za vse dobro vnet, posebno za napredek gospodarstva, je letos na novo preuredil gospodarsko poslopje, a ni mu bilo usojeno, da bi dovršil delo, ker ga je doletela nesreča. Hotel je podreti kos stare stene, katero je že na predvečer podkonal. To nesrečno jutro je bil že na

vse zgodaj pri delu. A ni dolgo delal, ker se je nenadoma podrl na njega kos stene, ki mu je zadel take notranje in zunanje poškodbe, da je na istih v bolnici v Ormožu, kamor so ga takoj prepeljali, po preteku par ur, previden s sv. zakramenti umrl. Pokojnika so takoj prepeljali iz Ormoža domov, da vsaj počiva na domačem pokopališču. Zgubili smo z njim mnogo, ker je vsakemu rad ustregel, kot sodar in zidar je bil daleč okrog poznan. Za pravično stvar se je vedno neustrašeno potegoval, podpiral katoliška društva; posebno dosti zaslug ima tudi pri zidanju Društvenega doma, pri katerem je posebno lansko leto ter sploh pri vsem zidanju bil vodja. Bil je tudi prejšnjemu g. kaplanu M. Pribožiču desna roka pri gradbi doma. Naj mu Bog večni bo plačnik za vse in naj da tolažbo ženi in otrokoma, da bodo bridko izgubo lažje prenašali.

Krapje pri Ljutomeru. Pri nas smo spremili k zadnjemu počitku nam nepozabnega tovariša Matijo Slana, posestnika, občinskega odbornika, odbornika gasilnega društva itd. na Sp. Krapju. Pokojni je bil vzgleden gospodar in priljubljen sosed. Pri gasilnem društvu je deloval kot neumoren delavec celih 34 let. Bil je vzgled vsem svojim tovarišem. Društvo ga je imenovalo častnim članom in mu izročilo častno diplomu. Težko pogreša gasilno društvo tako vnetega tovariša, čeravno je dočakal celih 72 let. Blag mu bodi spomin in zemljica lahka, njegovi ženi pa naše sožalje!

Polenšak pri Ptuj. Sram nas je kot poštene Polenšane, poročati o grdem zločinu, ki se je zgodil dne 27. oktobra ob 9. uri zvečer. Ker še zagotovo ne vemo, kako se je vsa stvar prav za prav zgodila in se bo to le na sodniji dokazalo, zato se omejimo le na dogodek sam. Mladoletni podivjani pobalini (baje štirje) so na ostuden način zaklali oženjenega 39 let starega posestnika Martina Arnuš iz Savec. Z ženo (oba sta Polenšana) sta se vračala od svojih staršev, kjer sta bila po opravkih, pa so ju v vasi Polenci napadli in ker nista mogla uiti, so njega dvakrat zabodli v srce. Bil je takoj mrtev. Ženo pa je iz rok krvi željnih fantov rešila njegova sestra, ker tudi njo so vrgli na tla, jo bili in tudi z nožem na glavi dvakrat lažje ranili. Zločin obsojamo vsi pošteni farani. Velik del odgovornosti za to pa nosijo tudi starši izprijencev. Večni mir in pokoj duši ubitega Martina, ki zapušča ubogo vdovo z dvema nepreskrbljenima otrokoma. — Ravno na Vseh svetih dan pa je bil lep pogreb 70 letnega Jurija Planinšaka iz Kamenšaka, ki je po kratkem bolehanju podlegel srčni vodeniki. Vsem sorodnikom sožalje, rajnemu pa naj sve-ti večna luč!

Makole. Dne 31. oktobra tega leta je po hudih bolečinah umrl v mariborski bolnici Titus Mlakar, mesarski pomočnik v Pečkah. Rajni je bil dne 27. minulega meseca po neprividnosti ustreljen v trebuh od svojega tovariša Rafaela Švagan. Bil je previden s sv. zakramenti, nato pa takoj prepeljan v mariborsko bolnico, kjer je bil dne 30. oktobra operiran, a ista se ni posrečila. Rajni je bil nadarjen in priljubljen od vseh ter mirnega in treznega značaja. Zapušča žalostno mater, dva brata in tri sestre. Pokojni je bil v ruskem ujetništvu pet let in tam veliko trpel. Po očetovi smrti je skrbel in podpiral svojo mater, katero je nad vse ljubil. Bodi mu zemljica lahka!

Velenje. Na vernih duš dan se je poslovil od tega sveta najstarejši fant šmartinske župnije 83 letni Jurij Pečecnik, posestnik v Velenju. Nad štirideset let je zvesto služil na Dunaju pri blagi plemiški rodbini, pri tem pa ni pozabil prav tako zvesto služiti najplemenitejšemu Gospodu.

Marija Reka. V tem letu smo imeli samo 7 smrtnih slučajev do sedaj. Zdrav kraj je pa res tukaj pri nas. Vendar se je pa v eni hiši ugnezdila jetika in pokosila že troje družinskih članov. — Meseca julija je kmetico Marijo Matko zadela srčna kap. Vendar je še par mesecev živela. Bilo je celo nekaj upanja, da

bo okrevala. Pa so se ji začeli napadi zopet in jim je slednjič podlegla. Prva je bila deležna velikega mrtvaškega zvonjenja. Njeno priljubljenost je spričala velika udeležba pri pogrebu. Naj ji sveti večna luč! — Teško zgubo je utrpel tukajšnji, že itak skrčeni cerkveni zbor. Zapustila ga je Frančiška Zmrzlak, ki je skozi šest let poviševala službo božjo s svojim milim sopranom. Na svoj rojstni dan se je poročila z Valentinom Rizmal, kmetom v Grajskivasi. Bilo srečno! — Dne 16. novembra bomo začeli jubilejno tridnevniko. Vodil jo bo pridigar in cerkveni skladatelj preč. gospod misijonar Alojzij Mav. Le pridno prihajajte, domačini in sosedje! Tako! Za danes dosti!

Brežica. V nedeljo, dne 27. oktobra se je napolil Franc Golobič, sin posestnika iz Mosteca pri Brežicah, s svojim znancom Slavkom Turšič iz Zagreba, da nakupita nekaj telet kakor že večkrat preje. Zvečer sta se vračala z voznikom Lapuhom iz Čateža, ki je vozil teleta. Med potjo so se oglasili tudi v gostilni Gabrič pri Brežicah in spili nekaj vina. V gostilni se je nahajal tudi Franc Bratanič, sin posestnice iz Bukošeka, ki je bil precej vinjen in ni dal gostom miru. Tudi nad Golobiča se je spravil, češ, da ga je enkrat natepel, ko sta še v šolo hodila skupaj. Kmalu nato so odšli iz gostilne, da se odpeljejo domov. Bratanič je stopil za njimi iz gostilne ter napadel Golobiča z nožem po glavi in ga nevarno ranil, nato pa zbežal. Ranjenega Golobiča sta Lapuh in Slavko Turšič prepeljala v brežiško bolnico.

Družinska pratika za leto 1930 se dobiva povsod za ceno Din 5.— Najcenejši ljudski koledar. 1384

ZA NAŠO DECO

Blagor na grobovih.

Za Janka in Metko je bil praznik Vseh svetnikov res žalosten dan, kajti izgubila sta bila v tistem letu po kratki boleznici očeta in kmalu nato še mater. Živela sta potem pri stari teti, ki ju je sicer preživljala, ker je bila edina sorodnica, ali zagrenila jima je vsak grižljaj z moledovanjem in s pikrimi opazkami.

Otroka sta hranila vse pare, katere sta dobila za kako izredno opravilo od dobrih ljudi, teta ni bila nič kaj radodarna, in tako sta kupila šopek cvetlic in par svečic za skupni

grobov svojih roditeljev. Teta se je ves čas balala, da bo morala tudi ona kaj prispevati in je kaj rada dovolila otrokoma iti na pokopališče, ko je doznala, da ji sami ne bo treba nič dati.

Janko in Metka sta na grobu potrgala travo, zrahljala zemljo in položila v sredo šopek cvetlic. Potem sta še razporedila svečke ter jih prižgala. Nato sta še iskreno molila za dušni blagor svojih preljubih staršev. Po končani molitvi sta si otroka ogledala še druge grobove, okoli katerih je bilo zaposlenih mnogo ljudi in na katerih so že tudi brlele svetle lučke.

Blizu pokopališnega zidu je bil zapuščen grob s polomljenim križem, na katerem ni bilo več napisu. Vsi bližnji grobovi so bili lepo okinčani, samo na tega edinega se ni nihče ozrl. Otroka sta skoro nehoti postala pred tem grobom in Metka je zdihnila: »Bog ve, kdo je tu notri, da nima nikogar, ki bi nanj mislil!« Tudi Janku so prišle take misli in rekel je sestrici: »Daj, vzemiva za našega groba svečico in dajva jo sem. Ata in mama bo sta gotovo vesela, če naju vidita.« Otroka sta storila tako in kmalu je brlela na zapuščenem grobu svečica.

Otroka sta še molila kratko molitvico ob tem tujem grobu, ko sta pristopila lepo oblečen gospod in grobar.

»Tukaj počiva Vaša mati, gospod,« je rekel grobar, kazoč na zapuščen grob. »Nikogar ni bilo, da bi bil kaj tu popravil, in tako je vse precej v neredu.«

Gospod je postal pred grobom in je zdajci zapazil svečico. »Kdo je postavil to svečico sem?« je vprašal grobarja. Ta je pogledal na otroka in je menil: »Ne vem, ali zdi se mi, da sta jo prinesla ta dva tu!« Gospod se je obrnil do otrok in Janko mu je pojasnil, kako in kaj. Gospod je otroka ginjen zahvalil, potem pa je dolgo časa nemo stal pred grobom svoje matere, ki mu je bila umrla, ko je on dolgo vrsto let živel v tujini. Otroka pa sta se brž vrnila h grobu svojih staršev.

Ko se je gospod hotel odpraviti s pokopališča, je naletel zopet na otroka, ki sta še stala pri svojem grobu. Čital je napis na nagrobnem kamnu in je kmalu izvedel, kaj se jima je pripetilo in kako težko je njuno sedanje življenje. Gospod je bil bogat, brez famillije, in je sklenil, da se bo pobrigal za otroka, ki sta ga bila s svojim plemenitim dejanjem tako nežno razveselila, ko je dospel v svojo domovino na materin grob.

Otrokoma se godi sedaj dobro, gospodova skrbna roka jima je olajšala pot v življenje.

Vineta.

(Pripovedka.)

V Vzhodnem morju leži ob ustju reke Odre otok Usedom. Na njegovi severozahodni obali je često pri mirnem vremenu na dnu morja videti razvaline starega, velikega mesta. Tam je bilo nekoč znamenito mesto Vineta, ki je zapadlo pred tisočimi leti strašni pogubi radi svojih velikih pregreh. Mesto je bilo večje od vsakega drugega mesta v Evropi ter so v njem prebivali razni narodi kakor Grki, Slovani, Sasi in še mnogi drugi. Vsak narod je imel svojo lastno vero; samo Sasi, ki so bili kristjani, niso smeli svoje pripadnosti h krščanski veri javno priznati, kajti samo poganske bogove so smeli javno častiti. Kljub svojemu malikovanju so živeli prebivalci Vinete v začetku pošteno in npravstveno dobro; kar se pa tiče njihove velike gostoljubnosti in vljudnosti napram tujcem, jim sploh ni bil izlahka kdo enak. Bavili so se z obsežno trgovino. V svojih prodajalnah so imeli najredkejšo in najdragocenejšo blago in mnoge ladje ter razni trgovci so prihajali tja iz vseh krajev sveta. Zato pa se je v mestu nakopičilo toliko bogastva, da je bilo težko vsega spraviti na varno. Radi tega bogastva so postali prebivalci bohotni in drzno prevzetni. Zadelala jih je pravična kazen božja: Nekega dne je viharno morje razdajalo pregrešno mesto in morski valovi so ga pogoltnili.

SMEŠNICE.

1. **Enooki je kralj slepcev.** Ponesno prinese Mihec domov podobico, ki jo je dobil v znak pohvale od učitelja v šoli: »Glej, mamica! Pohvalno podobico sem dobil od gospoda učitelja!«

Mati: »Ali res? Zakaj pa?«

Mihec: »Za prirodopis, mamica. Gospod učitelj je vprašal, koliko nog ima štorcklja, pa sem rekel tri!«

Mati: »Ali, otrok moj, štorcklja ima vendar samo dve nogi!«

Mihec: »Da, zdaj vem to tudi jaz, pa v šoli so vsi moji součenci rekli štiri in tako je bil moj odgovor dosti bolj pravilen.«

2. **Ve si pomagati.** Mati vsak večer opomni Mihca, naj si lepo zloži obleko, preden gre spat. Večkrat mu tudi pripoveduje povestico o Ivančku, ki je bil jako nereden in ki je dobil za to tudi kazen. Nekoč pride mati na večer k Mihčevi postelji in vidi obleko razmetano po vsej sobi.

»Mihec!« zakliče strogo, »kdo je bil tisti, ki ni nikdar v redu zložil svoje obleke?«

Vanuš Golec:

Obsodba iz ust lastnega otroka.

V mirni župniji Gorje je oznanil mrtvaški zvonček smrt mlade gospodinje, matere šesterih negodno nepreskrbljenih otrok — Lešnikove Barbke. Nikdo v majhnem kraju ni znal za njeno bolezen. Eni so pravili, da jo je poklical Gospod iznenada k sebi. Drugi so raznašali, da je šla v kaščo po koruzo. Pri izgrebanju zrnja iz skrinje v korbo jej je priletel po neprevidnosti težek pokrov po glavi in jo ubil na mestu. Tretji so namigovali na neznosno razmerje med rajno in možem. Mož je vse drugo, le gospodar in pravi zakonski mož ter oče ne! Prav vsak izkupiček za živino zapije z drugimi ženskami; doma pa ustvarja pošteni ženi ter nežno skrbni materi neprestani veliki petek. Vse trpljenje je prenašala Barbka volino, ni tožila moža drugim, no

in — sedaj jej je pomogel najbrž surovina sam nasilnim potom mnogo prerano iz tega sveta.

Take in enake govornice so vznemirjale gorsko faro, ko so položili Lešnico med jokom otročičev na mrtvaški oder in pripravljali pogreb.

Kako so cenili dobri Gorjani Barbkino življenjsko trnjevo pot in njeno nemo potrpežljivost, so pokazali na dan pogreba. Posodili so jej pot v najobilnejšem številu in glasno ihteli z njeno pomilovanja vredno deco. Mož — Marko Lešnik je bulil ob odprtem grobu nemo v tla, kakor bi se sramoval solz lastnih otrok, sosedov in rahlosrčnih sofaranov. Niti rosa se mu ni prikazala iz oka, ko so spuščali krsto mlade žene v vedni objem majke zemlje!

Ko je odmolil g. župnik Očenaše ter vero in pokropil grob ter pokopališče, ga je potrepal neznanec po rami in mu nekaj pošepnil. Dušni pastir je spregovoril še par besed z grobokopom in prosil pogrebce, naj zapustijo takoj mirodvor.

Ljudje so se molče razhajali . . . Zunaj pokopališča je bilo vsakemu jasno, zakaj se niso smeli pomuditi dalje časa na kraju počitka svojih rajnih. Čakala je komisija s sodnikom in pisarjem, dvema zdravnikoma in dvema žandarje-

Za dolg zimske večice
KARL MAYEVI spisi
 najbolj kratkočasni. Izšli do zdaj 3 zv.
 po Din 13 v Črillovi tiskarni Maribor.

Mihec potegne odejo čez ušesa in reče: »Adam!«

3. Vprašanje. Katehet: »Pomnite otroci, da ljubi Bog spremlja vsak vaš korak.«

Janezek: »Če grem po stopnicah v prvo nadstropje, ali hodi on z mano?«

Katehet: »Seveda!«

Janezek: »Kaj pa, če grem jaz po stopnicah gor, moja sestra pa po stopnicah dol, s kom gre ljubi Bog tedaj?«

PET REČI.

Kaj nam krajša čas?

Delo!

Kaj nam ga napravlja nezno dolgega? Brezdelje!

Kaj nas spravlja v dolgove?

Čakanje in premišljevanje.

Kaj nam prinaša dobiček?

Kratko premišljevanje.

Kaj nam pripravlja čast?

Dobrohotnost in ljubezen.

REŠITEV UGANK.

1. Kolesa pri vozu. 2. Ponev. 3. Lonec na kerjavci. 4. Metla. 5. Škof za vodo. 6. Petelin. 7. Krava. 8. Jajce.

UGANKE.

1. Razmesti sledeče škatlice tako, da bodo dali posamezni zlogi znan Slomškov izrek:

ču	dno	dru	gim	je	je
ju	ka	ko	kor	nam	po
se	se	so	ta	ve	vra

2. Ko prišla sem na svet, imela sem belo obleko = a nihče me ni pogledal!

Dobila obleko zeleno sem = a nihče me ni pogledal!

Oblekla sem se rdeče vsa = a nihče me ni pogledal!

Ko pa obleka je črna bila = se vsakdo ozrl je po meni.

Kdo sem?

3. V hišici je sobic pet, v vsaki po en bratec. Ne vrat, ne oken tukaj ni; če hočeš not', je treba vso hišico prej pojesti.

Kdo je to?

Srednje in malo posestvo s travniki, njivami, gozdom in občinsko pravico se proda. Matevž Zupančič, Hajdoše 25, Ptuj. 1366

Zupanstvo občine Teharje naznanja da se vrši dne 13. novembra t. l. ob 10. uri v občinski pisarni v Teharjah, dražba ribolova v potoku „Lužnica“ v oddajo za dobo treh let.

Viničar s tremi delavci se sprejme, vpratati v trgovini, Maribor, Grajski trg 2.

Kupim lep in suh hrastov les dimezija 3 in 5 cm. Cenjene ponudbe na naslov: Konrad Zelezinger, mizarstvo, Maribor, Linhartova ul. 4. 1386

1000 dinarjev

Vam plačam, ako Vaše bradavice, kurja oesa, trdo kožo, izrastke, ne odstranite zanesljivo v času 3 dni z Ria balzomom brez bolečin, brez nevarnosti, brez noža. Zdravniška priporočila: Dr. Cyrakus, B. Wien, piše: Sem zadovoljen z Ria, pošljite mi še 24 lončkov, jer jih bom uporabljal pri svojih pacientih. Cena z garancijskim pismom Din 9.— 3 lončki Din 18.—, 6 lončkov Din 32.—.

Dr. Nik. Kemény, Rošice - Raschau, poštni predal 12/R 8, ČSR.

Mala oznanila

Upravištvo odgovarja na razna vprašanja samo, takrat, ako je priložena znamka za 2 Din. za obični govor. UPRAVIŠTVO

RADIO MARIBOR

Aleksandrova cesta štev. 6
je VAŠE podjetje.

Najsolidnejša postrežba! Bogata zaloga! Cene nizke — ugodni plačilni pogoji. 1255

Po ceni in dobro se popravljajo ure, tudi zlate in srebrne reči in gramofoni pri Albert Eccarinus, urar, Maribor, Slomškov trg 5. 1372

Proda se glasovir in različno pohištvo radi selitve. Maček, Maribor, Slomškov trg 16. 1379

Sadna drevesa, fine, visoke vrste jabolke, marelice, hruške proda Linhartov dvor, Maribor, Tržaška cesta 47. 1361

Dobre obleke in čevlje itd. proda ali zamenja za drva. Maribor, Vrazova ul. 9/III. vlnata 8. 1363

Več enoletnih jabolčnih okulantov ima na prodaj I. Glinšek, Ložnica, Št. IIj, p. Velenje. 1377

Vzamem dve dobri kravi v rejo. Janez Rajšp, posestnik v Grušovi, Sv. Marjeta ob Pesnici. 1380

Zahtevajte! Brezplačna pojasnila daje glede vseh vrst srečk, kakor: Obveznice za vojno škodo, tobačne, rdeči križ in državne razredne loterije; prodaja iste tudi na male mesečne obroke. Pridem tudi na dom. Pišite dopisnico. Za pismen odgovor je priložiti dve eno dinarski znamki. Zastopnik Jurij Vrulih, Maribor, Majstrova ulica 19. 1369

Zakonska družina se išče za upravljanje 25 glav mlade živine. Dr. Scherbaum, pisarna Maribor, Grajski trg. 1382

Oskrbnik (Schaffer) se išče. Dr. Scherbaum, pisarna Maribor, Grajski trg. 1388

Polovico posestva se proda. Rošpah 20, Pesnica. 1381

Prodajam posestvo. Ivan Vuzem v Zamušanib pri Sv. Marjeti niže Ptuja. Cena 60.000 Din. 1378

Sprejme se mizarški vajenec, poštenih staršev. Brezdomci imajo prednost ako so pridni in lepega vedenja. Starost 16 let. Oskrba po dogovoru. Pismenim potom se je oglašiti do 1. decembra pri Ivanu Čepek, mizarstvo, Kostivnica 28, pošta Podplata. 1388

LJUDSKA SAMOPOMOČ v Mariboru sprejme za slučaj smrti in doživetja vse zdrave osebe od 1. do 90. leta in izplača opravičencu od 1000 do največ 53.000 Din na podporah. Zahtevajte brezplačno pristopno izjavo. 1345

ma. Orožnika sta opomnila zadnje na odhod, le Lešnik je bil pridržan za zidovjem pokopališča.

Ginjenost in žalost Gorjanov sta se spremenili takoj v radovednost. Kdo je ovadil zadevo Barbkine nenadne smrti sodišču, kaj bo ugotovila gospoda, kako bo z brezsrčnim Markom? Farna krčma je bila na mah polna moških, ki so naročali pijačo, da bi lažje dočakali zaključek komisije. Ženske in deca so pošajala po hribčkih ter grebenih in zrla na čudno početje na pokopališču. Barbkina teta Jerč je stala za zidom cerkve s parmesečno Lešnikovo Urško v naročju, ki je vekala od gladu — brez mame!

Nezagrebena krsto je spravljal pokopič iz groba, odnesli so jo v mrtvašnico. Ko je bil mrlič pripravljen na mizi, voda pri rokah, sta se pripravila zdravnika na delo. Marko Lešnik je krožil urnih korakov med grobi. Eden od orožnikov je stražil z nasajenim bajonetom železna vrata na pokopališču.

Zdravnika sta opravila kmalu svoj posel. Sodnik je namignil poleg stoječemu orožniku in ta je privedel pred mrtvašnico mrko gledajočega Lešnika. Ko je stal tik praga je stopil predenj starejši zdravnik, držal nekaj okrvavljenega v

roki, pokazal na to in izrekel najhujšo obdolžitve: »Marko Lešnik, po odhodu k pogrebu smo si ogledali kraj smrti vaše žene. Res jo je lopnil po glavi težki hrastov pokrov, a tedaj je že bila zadavljena. Poglejte goltanec rajne, hrustanec je zdrobljen vsled silnega pritiska. Na vratu je še poznati podplutbe, povzročene od zločinčeve roke! Vaša žena ni žrtev nesreče, ampak zločina!«

Marko se je stresel po celem telesu pri teh besedah. Ni pogledal v zdravnika. Hotel je povedati nekaj v opravičilo, a ni spravljal glasne besede iz sebe...

Po sicer tihem, pa v nebo vpijočem prizoru je zapovedal sodnik: »Uklenite ga!«

Brez ugovora je umora lastne žene obdolženi prekrižal roke in jih izročil verigam pravice. Z vklenjenim so napravili zapisnik priznanja krivde strašne žaloigre.

Sodnik, zdravnika in zapisnikar so zavili iz pokopališča v krčmo, orožnika sta odgnala uklenjenega Lešnika.

Radovednosti Gorjanov je bilo na mah zadoščeno, ko so videli morilca v verigah med žandarjema.

SOCIJALNO VPRAŠANJE

spoznavaj in pomagaj rešiti! Zato si kupi dr. Jerajev knjižico: »Socialno vprašanje« za Din 28.— v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Nagli tempo naše dobe

je omogočil, da se je neka, preje redka bolezen silno razširila. Večina moških, ki je prekoračila 40. leto, boleha na glavobolu, izčrpanosti, neurejeni prebavi, omotičnosti in spominskih motnjah. Naravni „**PLANINKA**“ zdravilni čaj lajša težave. Kot preizkušeno sredstvo se je obnesel pri nervoznih in nevrastičnih obolenjih mlajših oseb.

Zahtevajte v lekarnah samo pravi „**PLANINKA**“ čaj **BAHOVEC**, v plombiranih paketih po Din 20.— in z napisom preizjavalca: 1340

LEKARNA Mr. BAHOVEC, LJUBLJANA.

Lepo in trpežno
zimsko blago
za obleke kupi-
te najcenejše v
manufakturni trgovini
Srečko Pihlar
1219 **Maribor**
Gosposka ulica 5

Kupujemo
po najvišjih dnevnik cenah
fižol, suhe gobce
in orehe.

Anton Fazarinc, Celje
1334 **Specerijska trgovina**

Lep postranski zaslužek do Din 50.— dnevno morete zaslužiti na svojem domu brez posebnega truda poleg svojega poklicnega dela. Pišite na naslov: Splošno ekonomsko društvo Račje. 1373

Hiša z vrtom, pripravna za upokojenca obrtnika, stanovanje takoj na razpolago, se proda. Pet minut od postaje Orehovavas-Slivnica. — Izve se: Maribor, Betnavska cesta 6. 1375

Viničarja, izurjenega in poštenega, iščem za svoje posestvo v Škalcah pri Konjicah. Nastop spomladi. Obitelj mora biti mala, za dostuje tudi zakonski par. Ponudbe pošljite naravnost podpisani. Julijana Sernc, Ruše. 1370

FRAN STRUPI, Celje

Vam priporoča svojo bogato zalogo steklene in porcelanaste posode, svetiljk, ogledal, raznovrstnih šip, lepih okvirov itd. — Prevezoma vsakoršna steklarska dela. — Najsolidnejše cene in točna postrežba.

Na drobno in na debelo. 2 Na drobno in na debelo.

Pisarna dr. Antona Ogrizeka

odvetnika v Celju

se je preselila s pondeljkom dne 4. novembra 1929 iz dosedanjih prostorov na Kralja Petra cesti št. 28 v dosedanje prostore Ljudske posojilnice

v Celju na Cankarjevi cesti 4
poleg davčne uprave. 1367 poleg davčne uprave.

TOČNA IN SOLIDNA POSTREŽBA! Ustan. l. 1904.

KILNE PASE

trebušne obveze, proti višjemu trebuhu, potujočim ledvicam in znižanju želodca, gumijevе nogavice in obveze na krčne žile, Umetne noge in roke, korsete, bergle, podloge za ploske noge, suspensorije in vse aparate proti telesnim poškodbam izdeluje staroznana tvrdka po zelo nizkih cenah. 121

Franc Podgoršek naslednik **FRANC BELA**,
bandažist, **MARIBOR**, Slovenska ulica 7.

Pisma naročila se točno izvršujejo ter pošiljajo po povzetju.

LUNA EKSPORTNA HIŠA, MARIBOR

Aleksandrova cesta 19

Dobroznana, najboljša in najcenejša tvrdka za nakup galanterije, pletenine, kraškega blaga ter igrač na drobno in debelo. 577

Rabim večjo množino
kostanjevih drv za tanin
ter plačam najboljše dnevne cene.
1258 Iščem nakupovalce proti proviziji.
ERNEST MARINC, Celje, Zrinjskega ul. 4
Telefon interurb. 136 Telefon interurb. 136

Pohišstvo - Preproge
posteljnine, vložki, modraci, zastori, posteljne odeje, pohištvovena tkanina i. t. d.
najboljše in najeeneje pri
Karlu Preis
1277
Brezplačni ceniki! **Maribor, Gosposka ul. 20**

najboljše zameljete seme za bučno olje in prešate v tovarni bučnega olja
Kmečje
I. Hochmüller v Mariboru, južna stran državnega mosta. 1320

Dolgo je bil predmet vseh pogovorov na Gorjah o nesrečni Barbki in živinsko brezsrčnem Marku. Ko je krvavi dogodek že zahajal v pozabnost, ga je posvežilo in na novo poživilo naznanilo porotnega obračuna.

Na dan obravnave o Lešnikovi krivdi ni bilo klicanih mnogo prič, ker je morilec priznal zločin. Precej Gorjanov se je odpravilo ta dan v mesto, da vidijo obdolženca in slišijo sodbo. Uradna poročila in priče so slikale življenje umorjene kot dolgo pot voljno ter tiho prenašanega mučeništva.

Obdolženec ni zgedal pred poroto skesano. Odgovarjal je na vprašanja kratko in gledal v tla, da ni videl otrok, sorodnikov, sosedov in sofaranov.

Sodba porote je bila lahka, obsodba kratka in omiljena radi takojšnjega priznanja na 20 let ječe!

Obsojeni Marko Lešnik je presedel v kaznilnici svetovno vojno ter prevrat. Minulo je 12 let, odkar so se zaprla za njim vrata v svobodo. Ka-

ko in kaj je z njegovim domom in deco ni zvedel, ker mu nikdo ni pisal, sam pa tudi ni prosil za poročila.

Gorjanski šolski otroci so napravili v Jugoslaviji izlet v mesto, kjer se je pokoril Lešnik že 12 let pravici. Med izletniki je bila tudi Lešnikova Uršika, oni neboljenček, ki je vekal od gladi v naročju tete Jere, ko je poslovala pred 12 leti na pokopališču v Gorjah sodna komisija. Učitelj, ki je vodil izlet, se je spomnil na ono že davno minulo in skoro pozabljeno strašno dejanje na Lešnikovini. Mislil si je: Bogznaj, če bo še kedaj tako ugodna prilika, da vidi otrok Uršika vsaj enkrat v življenju svojega očeta kakor ravno danes.

Povabil je seboj deklico in se odpravil v kaznilnico. Ravnatelj je dovolil brez vsega prvo srečanje otroka z očetom.

Lešnika je pripeljal paznik iz delavnice na hodnik. Učitelj je pokazal dekletu na starega neznanca in jej šepnil: »Uršika, glej, to so tvoj atek.«

Otroka je streslo po celem telescu, ko je stopil preden kaznjenec, ga ogledoval očetovsko milo od vseh strani, a se ni upal stegniti rok v

a samo onemu, ki zna
Hmeljarstvo nese,
kmečarji in hmelj pro-
daj. Kupite zato knjigo HMELJARSTVO! Slike Din 50, vezana
Din 60. Dobl se v Cirilovi tiskarni v Mariboru.

Najvarneje in najugodneje se nalaga denar pri pupilarno varnem zavodu ki obstoja že 64 let

CELJSKA MESTNA HRANILNICA

v Celju, Krekov trg (v lastni palači pri kolodvoru)

Prihrankom rojakov v Ameriki, denarju nedoletnih, ki ga vlagajo sodišča ter naložbam cerkvenega in občinskega denarja posveča posebno pažnjo.

Za hranil. vloge jamči poleg premoženja hranilnice

še mesto Celje

z vsem premoženjem in vso davčno močjo.

Hranilnica daje posojila na zemljišča po najnižji obrestni meri. — Vse prošnje rešuje brezplačno. 4

USNJE

in čevljarke potrebščine, kakor tudi vsakovrsne gornje dele čevljev

kupite najboljše in najceneje pri **Vaclav Vošinek, trgovina z usnjem, Maribor, Koroška c. 13**

Sodarske

pomočnike sprejme pri polni oskrbi Fran Repič sodar, Ljubljana, Trnovo. 1842

Delavska družina, ki opravlja tudi delo v kravjem in svinjskem hlevu, se sprejme z novim letom. Ponudbe na Arnold, Guštanj. 1263

Nova trgovina

Tekstilni Bazar, Maribor, Vetrinjska ulica 13

876

nudi najceneje blago za obleke, svilene robe že od 20 Din naprej, cajnaste robe od 5 Din naprej itd.

Zadružna gospodarska banka d. d.

Podružnica Maribor, Aleksandrova cesta št. 6

V lastni, novozgrajeni palači

Pred frančiškansko cerkvijo

Izvršuje vse bančne posle najkulantneje. -- Najvišje obrestovanje vlog na knjižice in v tekočem računu. -- Pooblaščen prodajalec srečk državne razredne loterije

171

objem one, katero je ostavil zapuščeno siroto — staro komaj 2 meseca. Izpraševal je o domu, o ostalih otrocih ter sosedih. Uršika je odgovarjala boječe sramežljivo, kratko in držala trdno g. učitelja za roko. Razgovor med otrokom in očetom, ki sta se videla takorekoč prvič v življenju, se ni hotel razviti, kaj še le ugreti v prijaznost ter prisrčnost. Uršika je začela v zadregi griziti škric na predpasniku, vrtati z novo po tlaku in le tu in tam se je upala pogledati v radovedno izprašujočega tujca, ki bi naj bil njen atek. Učitelj je hotel prebiti led bojazni med otrokom in očetom, je pogladil Uršiko po glavi in jo vprašal: »Uršika, ali nimaš prav nič rada ateka?«

Pri tem vprašanju je izpustil otrok učiteljevo roko, se zravnil, pogledal malo po kaznilniškem hodniku ter izrekel pri prvem srečanju nad očetom sodbo z glasnimi besedami: »Ne, ateka nimam prav nič rada, ker so nam ubili mamo!«

Marko Lešnik je sklonil glavo, solza mu je zapolzela po licu in kanila na cement... Obstal je še par trenutkov mirno, se obrnil molče... in paznik ga je odvedel nazaj v kaznilniško delavnico.

Slišal je grozni očitek in obsodbo iz ust lastnega otroka, s katerim se je sestel prvič po 12 letih! Obsodba otroka mu je zaprla usta, ga pahnila brez objema ter slovesa za omrežje ječe v spokorjenje za vnebovpjoči zločin, ker je oropal nedolžno — lastno deco s Kajnovim dejanjem nezabno dobre matere!

Katera obsodba je bila hujša: ali ona pred poroto, ali ta iz ust otroka?

Oni, kateremu bije v prsih človeško srce, bo rekel, da druga, v kateri je pokazal nedolžni otrok na očeta kot na morilca na svetu najdražjega bitja — matere!

Tako je končalo prvo srečanje med otrokom Uršiko in kaznjencem očetom. Ali se še bo kedaj ponovilo? Najbrž ne!

Mlinarji --- ugoden nakup!

Šrotni valki, znamke Bühler-Baumann, Budapest, 50 cm dolgi, čisto z železa v najboljšem stanju in še v pogonu odda radi nakupa večjega. Gredl in razna kolesa za vodni pogon odda po ceni

1874

PAROMLIN EHRlich. PESNICA

cerkvene vseh velikosti, navadne, voštene Ia, IIa in IIIa, slikane — KADILo po najugodnejših cenah kupite v TISKARNI SV. CIRILA V MARIBORU, KOROŠKA CESTA 5.

SVETČE

Denar naložite najboljše in najvarnejše pri Spodnještajerski ljudski posojilnici v Mariboru

Gosposka ulica

R. Z. Z. L. Z.

Ulica 10. oktobra

Hranilne vloge se obrestujejo po najugodnejši obrestni meri.

Stanje hranilnih vlog nad 55.000.000 dinarjev.

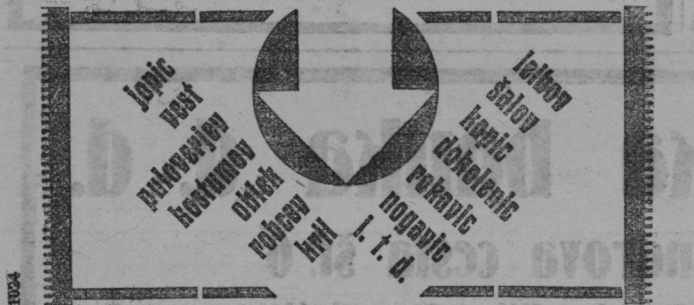
Vlagatelji ne plačajo od obresti

nobenega rentnega davka

ter dobijo obresti izplačane v celoti brez kaknega odtegljaja.

Moški, ženske, stari, mladi!

Vam vsem je naša znana PLETARNA za to zimo pripravila veliko izbiro toplih pletenih

Vse iz čiste volne in tako po ceni, kakor še dosedaj nobeno leto. Zato pa predno, te reči kupite, si oglejte to

veliko zalogo v pletarni M. VEZJAR

Maribor, Vetrinjska ulica 17

Sobo- in črkoslikanje izvršuje po ceni in okusno Franc Ambrožič, Maribor, Grajska ulica 2. 1276

Najboljši in najcenejši rum si sami naredite, če si kupite Rumov evet v drogeriji Wolfram (Kenc), Maribor, 1302 Slovenska ulica.

Najboljše sadno drevje in vinske trte, v raznih priporočljivih sortah in kakovosti, dobite po nizki ceni le pri Drevesnici Gračičnik, Dobrna pri Celju. Cenik in seznam zaštonji 1335

Tomaževa žlindra
Kalijeva sol
Āpneni dušik
Nitrofoskal

1349

se dobi pri

Klanjšek Franjo
Maribor, Glavni trg

Advokat dr. Matej Senčar

je prevzel pisarno po umrlem advokatu dr. Tone Gosaku in posluje sedaj v dosedanjih pisarnih prostorih dr. T. Gosaka

1344

Slomškova ul. 6, Ptuj

Križev pot koroških Slovencev.

(Konec.)

Zopet srečno doma.

Že se je delal mrak, ko se zopet ustavim pri neki hiši. Gospodinja mi prinese skledico ječmena in kozarec mošta in me bodri, naj jem in pijem. Bila sem ji hvaležna, a nisem mogla ne jesti ne piti, akoravno že nisem jedla od poldneva prejšnjega dne, tako da sem bila trideset ur brez vsake jedi, samo par požirkov vode sem dobila.

Zopet grem dalje. Nasproti se mi pripelje znan slovenski fant. Zelo se začudi, da me tukaj sreča. Sedeva poleg ceste in pripovedujem mu svojo zgodbo. Svetuje mi, naj ne hodim po cesti dalje, marveč po gozdu. Pa tudi v gozdu da naj bom previdna. »Nocoj,« mi pravi, »bo veliko nemnežev v gozdu, ker Nemcem verjamejo in so vsi preplašeni. V gozdu se bodo skrivali pred Jugoslovani.«

Šla sem s ceste v gozd, sezula sem si čevlje in se tiho kot mačka plazila po gozdu. Smrti se

nisem več bala, pač pa sem večkrat slišala, da noč ima svojo moč, dušne smrti me je bilo strah. Pridem na vrh, ko zaslišim spodaj na cesti slovensko petje. Bili so jugoslovanski vojaki.

Zopet grem v ravnino, pod debelo smreko poklekнем na tla in se Bogu zahvalim za njegovo milost.

Potrkam na duri znane mi hiše, pripravijo mi postelj, a vsled prestanega razburjenja ne morem spati, akoravno že tri noči nisem spala in trideset ur nisem jedla.

Drugo jutro, v torek, sem vsa izmučena prišla domov.

Dolgo časa potem nisem mogla prav hoditi, ker sem še dolgo čutila v svojih kosteh težo udarcev in v svoji glavi težo pesti. Tudi nisem bila ne sita ne lačna in precej časa je minulo, da sem si zopet opomogla.

Premišljevala sem, kaj je bil vzrok tega preganjanja, ko od nas nobeden ni bil kriv tega, česar so nas dolžili. Vzrok je moral biti ta, da smo Slovenci, to smo še danes in bomo vedno. Če prav bi še enkrat bilo treba toliko trpeti, mi ne iztrgajo iz srca svete vere in slovenske narodnosti.

„NEDELJA“?

Ste naročeni na list

Izbaja vsak teden? prinaša vsakokratni nedeljski evanġelij in razlago ter druge podučne verske članke, razentega pa tudi lepo povest „Otroci naše ljube Gospe“ in mišne zgodbiice za deca. Stane mesečno le 2.— Din (letno 24.— Din). Še danes si naročite NEDELJO po dopisnici na naslov: Uprava NEDELJE, Maribor, Slomškova ul. 20.

Dandanes zahteva življenje, da se ravnamo po modi!

965 Pred nakupom plašča pišete eno dopisnico veletrgovini **STERMECKI**, nakar dobite takoj najnovejši ilustrirani cenik z več tisoč slikami popolnoma zastoj. Tamkaj najdete razen mnogih tudi sledeče plašče najmodernejšega kroja po zelo nizkih cenah: Meltin Din 314, Saja 398, suknen 495, kasha 485, velur 815, rips 1350, pliš 1300. Naročila čez Din 500 poštnine prosto. Kar ne ugaja se zamenja ali vrne denar. 965

Veletrgovina in industrija konfekcije

R. STERMECKI, CELJE, št. 24, Slov.

Med 7 prednostmi ena :

Schichtov izdelek!!

To dobro ime in velika izbira med najboljšimi sirovinami jamčita, da je v vsakem poedinem kosu enako izborna

Schichtovo Terpentinovo Milo

1287

Izšla je Blasnikova VELIKA PRATIKA

za navadno leto 1930, ki ima 365 dni.

„VELIKA PRATIKA“ je najstarejši slovenski koledar, ki je bil že od naših pradedov najbolj upoštevan in je še danes najbolj obrajtan.

V „Veliki Pratici“ najdeš vse, kar človek potrebuje vsak dan: Kato:iski koledar z nebesnimi, solničnimi, luninimi, vremenskiimi in dnevnimi znamenji; — solne in lune mrke; — lune spremembe; — koledar za pravoslavne in protestante; — pošne določbe za Jugoslavijo; lestvice za kolke na menice, pošto, kupne pogodbe in račune; — konzulate tujih držav v Ljubljani in Zagrebu; vse seje na Kranjskem, Koroskem, Štajerskem, Prekmurju, Medžimurju in v Juljski Benečiji; — pregled o koncu brežosti živine; — tebelo hektarov v oralih; — popis vseh važnih domačih in tujih dolgov v preteklem letu; — tabele za računanje obresti; — življenjepise važnih in odločilnih oseb s slikami; — oznanila predmetov, ki jih rabi kmetovalec in žena v hiši.

„VELIKA PRATIKA“ se dobi v vseh večjih trgovinah in se lahko naroči tudi pismeno pri založniku:

tiskarni **J. Blasnika nasl. d. d.** v Ljubljani.

1188

Suhe gobe fižol

orehe 1841 in druge pridelke plačuje najbolje

Sever & Komp., Ljubljana

Najcenejši vir za urezavanje šip, kakor prirezavanje po meri in velika zaloga modernih okvirjev pri Ivan Klenčnik, steklarna, Maribor, Slovenska ulica 15 (za Ljubljansko kreditno banko). 1312

Sprejme se vinar s 4 delavnimi močmi takoj. 1372 Naslov v upravi lista.

Specialiteta :

1086 **krstna oprema L. PUTAN, Celje** Ustanovljeno leta 1898

Za jesen in zimo novodošlo oblačilno blago, štofi vse vrste, porhanti, sviterji velika izbira. Oglejte si zalogo v trgovini **Fr. Senčar, Mala Nedelja pri Ljutomeru**. Nakup jajc, masla, putra, suhih gob in vseh poljskih pridelkov. Zamenjava pšenice za prvovrstno moko. 1118

Kje si bomo nabavili dobro zimsko blago ?

1290

V Mariboru v manufakturni trgovini **Franjo Majer** na Glavnem trgu št. 9

Tam dobite res dobro češko blago po zelo zmernih cenah

VOZNI RED

veljaven od 6. okt., je izšel Dobi se v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru in stane

2 Din

Katar v spolovilih.

„Bissulin“ me pri nadaljnih več kot 1000 živalih ni pustil na cedlu. Živnozdravnik D. Deutsche Tierärztl. Wochenschr. 19. Jahrg. Nr. 11.
 „Čez 300 krav z „Bissulin“ zdravljenih vse z enakim uspehom“. Živnozdravnik Dr. S. Berl. Tierärztl. Wochenschr. 27. Jahrg. Nr. 16.
 „Bissulin“ se dobi le na odredbo živnozdravnika H. Trommsdorff, Chem. Fabrik Aachen. (Brošura) knjižica s sliko bolezni brezplačno pri zalogi: „LYKOS“ Mr. K. VOUK, ZAGREB, Jurjevska ulica 8. 594-V

Atelje „Valencienne“

Proa špeciialna trgovina za moderno
 :: perilo in fina ročna dela ::
 Lastnica: Justina Kern
 Maribor, Gosposka ulica št. 34
 Prezame tudi v izdelavo cele opreme za neveste
 po najnižji ceni 1364 po najnižji ceni

Prostovoljna dražba nepremičnin.

Dne 14. novembra 1929 se vrši na predlog ge. Wlatnik Gabriele, posestnice na Farni vasi št. 17, pri okrajnem sodišču na Prevaljah v sobi št. 3 javna prostovoljna dražba njenega zemljišča vl. št. 7 k. o. Farna vas, obstoječega iz enonadstropne hiše št. 17, gospodarskega poslopja in raznih parcel v približni izmeri 4 oralov s premečninami.

Izklicna cena 250.000 Din. Ponudb pod izklicno ceno se ne sprejme. Od kupnine se plača samo tisti del v gotovini, ki ostane od cele svote po odračunanju prevzetih bremen. Izkupilo prodaje se ima izročiti zastopniku ge. Wlatnik Gabriele

dr. Ravniku Rudolfu, odvetniku v Mariboru,

in sicer takoj po izžrebanju zemljišča. Dražbeni pogoji se smejo vpogledati pri okrajnem sodišču na Prevaljah in pri občinskih uradih v Dravogradu, Libelčah, Guštanju, Mežici in Črni in so v Slovenjgradu in Celju krajevno-običajno objavljeni. 1368

Najvarnejše in najboljše naložite svoj denar pri Kmečki posojilnici v Murski Soboti

registrovani zadrugi z neomejeno zavezo

Poštni ček. račun 15.229.

Sprejema hranilne vloge,
daje posojila, na knjižbo,
poroke ter tudi na tekoči
račun.

Za varnost vlog jamčijo
vsi člani s celim svojim
premoženjem.

Poštni ček. račun 15.229.

Obreštuje hranilne vloge
po 8% vezane in večje do
9% ter ne odteguje vlagateljem
rentnega davka.

Za varnost vlog jamčijo
vsi člani s celim svojim
premoženjem. 1364

Oglašujte

v Slov. Gospodarju.

Učenca za mizarsko obrt sprejme takoj. J. Grillec, Celje-Gaberje 140. 1360

Prvovrstna glazbila direktno iz
TOVARNE
oziroma tovarniškega skladišča

Veliki
ilustrovani

CENIK

dobite zastoj!

Naročite ga od največje odpreme tvrdke glazbil v Jugoslaviji:

MEINEL I HEROLD
tovarna glazbil, gramofonov in harmonik

podružnica **MARIBOR**, br. 106-B 1159

Violine	od Din 95.— napr.
Tamburice	od Din 98.— napr.
Mandoline	od Din 136.— napr.
Trube	od Din 505.— napr.
Gramofoni	od Din 345.— napr.
Roč. harmonike	od Din 85.— napr.

Najvarnejše in najboljše naložite denar pri Ljudski posojilnici v Celju

registrovani zadrugi z neomejeno zavezo

v lastni hiši, Cankarjeva ulica št. 4 poleg davkarije

Stanje hranilnih vlog znaša nad Din 75.000.000.—.
Posojila na vknjižbo, poroštvo ter zastavo pod najugodnejšimi pogoji.

Za hranilne vloge jamči poleg rezerv in hiš nad 3000 članov-posestnikov z vsem svojim premoženjem.

Rentni in invalidni davek plačuje posojilnica iz svojega in ga ne odteguje vlagateljem.